Jaarbericht Intensivering aanpak ondermijning in Zuid-Nederland

Nationale Politie en Openbaar Ministerie

Januari 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. De aanpak 4

3. Georganiseerde hennepteelt 11

4. Synthetische drugs 17

5. Dumpingen 25

6. Overige focus 27

7. Locaties 29

8. Internationaal 30

9. Beslag 34

10. Effect van de intensivering 36

11 Resumé en vooruitblik 41

Bijlagen 43

1. Inleiding

Na verontrustende signalen van Openbaar Ministerie (OM), politie en het bestuur over de (ontwikkeling van de) ondermijnende en georganiseerde criminaliteit in Zuid-Nederland (Brabant, Zeeland en Limburg) is 1 oktober 2014 besloten om bij Politie en OM binnen de bestaande sterkte capaciteit te labelen om dit probleem aan te pakken. De zorgen richten zich voornamelijk op de aard, ernst en omvang van de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit op het gebied van de georganiseerde hennepteelt en de productie van synthetische drugs.

Aan deze intensivering is in beginsel een periode van twee jaar verbonden. Inmiddels is deze aanpak een jaar onderweg. Dit jaarbericht over de periode 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2015 betreft dus een tussenstand. In dit jaarbericht maken de betrokken politie-eenheden en de betrokken parketten van het OM inzichtelijk op welke manier de georganiseerde ondermijnende criminaliteit is aangepakt door de gelabelde capaciteit en welke resultaten dat heeft opgeleverd. Daarbij zal ook worden ingegaan op het vernieuwende karakter van de aanpak, de effecten ervan en mogelijkheden om de aanpak nog verder te verbeteren. In een hoofdstuk 11 wordt kort de balans opgemaakt. Een aantal zaken zal in de vorm van storytelling worden uitgelicht. Ook is een aparte bijlage gewijd aan de berichtgeving in de media.

De gelabelde capaciteit van de Intensivering op de aanpak van de ondermijnende criminaliteit bestrijdt de drugscriminaliteit in Zuid-Nederland samen met andere partners, waaronder de Taskforce Brabant-Zeeland (TF BZ), Regionaal Informatie- en expertise centra (RIEC), bestuur, politie en OM[1]. In sommige gevallen bestaat het samenwerken uit gezamenlijke projecten, in andere gevallen betreft het separate onderzoeken/ projecten die complementair zijn aan elkaar. Dit jaarbericht betreft ook cijfers van partners maar alleen voor zover het de inzet voor de Intensivering Zuid-Nederland betreft. De cijfers die in dit jaarbericht zijn opgenomen, zijn geregistreerd door de vijf betrokken politieteams en het OM-team en betreft dus alleen de inzet ten behoeve van de Intensivering Zuid-Nederland. In alle betrokken regio's vinden door bestuur, politie en OM naast de Intensivering Zuid-Nederland ook andere onderzoeken en initiatieven plaats op het gebied van de bestrijding van de hennepteelt en de productie van synthetische drugs.

[1] Doordat een deel van de aanpak gezamenlijke projecten/initiatieven betreft, worden in die gevallen de resultaten ook in de verantwoordingsrapportage van de samenwerkende partner opgenomen.

2. De aanpak

2.1 De start

In juni 2014 is de strategische top van het OM en de politie in spoedberaad bij elkaar gekomen. De aanleiding hiervoor was dat de aard, ernst en omvang van de georganiseerde criminaliteit in Zuid-Nederland fors leek toe te nemen. Met Zuid-Nederland wordt gedoeld op de regionale eenheden Zeeland-West Brabant (ZWB), Oost-Brabant en Limburg. Er kwamen in toenemende mate signalen over de (financiële) vermenging van de onderwereld met de bovenwereld, ondermijning van het openbaar gezag en invloed van criminele macht. De financiële macht is voor een groot deel ontstaan door inkomsten uit de productie van synthetische drugs en hennepteelt. Ondanks forse inspanningen in de bestrijding van deze ondermijnende criminaliteit vernam de strategische leiding van zowel het OM als de politie signalen dat de ondermijningsproblematiek een dusdanig verontrustend niveau had bereikt, dat een verdere intensivering van de aanpak noodzakelijk bleek. Ook het bestuur en het Ministerie van Veiligheid & Justitie herkenden de signalen.

Deze intensivering heeft geleid tot een gelabelde capaciteit van 125 personen recherchecapaciteit aan de kant van de politie en 15 fte gelabelde capaciteit aan de kant van het OM. De vrijgemaakte capaciteit komt uit de bestaande sterkte van politie en OM. De 125 fte is als volgt verdeeld: 25 fte eenheid Limburg, 25 fte eenheid ZWB, 25 fte eenheid Oost-Brabant en 50 fte van de Landelijke Eenheid. De onderzoeken/interventies van deze vijf[2] ondermijningsteams worden geleid door officieren van justitie uit de drie regionale parketten, het Functioneel Parket en het Landelijk Parket van het OM. Dit is het ondermijningsteam van het OM. Na korte tijd zijn de FIOD (precursorenteam), de Dienst Infra van de Landelijke Eenheid en de Federale Gerechtelijke Politie (België) ook aangesloten bij de geïntensiveerde aanpak.

Op 1 oktober 2014 is de organisatie van de intensivering van de aanpak van ondermijnende criminaliteit op het gebied van georganiseerde hennepteelt en synthetische drugs in de regio's Brabant, Limburg en Zeeland begonnen. Op 19 november 2014 was de operationele start.

Deze intensivering vindt plaats binnen de reeds ingezette strategie van één gezamenlijke overheid (OM, politie, openbaar bestuur, Belastingdienst, FIOD, Douane, Koninklijke Marechaussee (Kmar), de RIEC's en de TaskForce Brabant Zeeland). Het doel van de intensivering van de aanpak ondermijnende criminaliteit is het verstoren van de criminele netwerken en het substantieel terugdringen van de productie van hennep en synthetische drugs om bovengenoemde dreiging weg te nemen.

[2] 50 fte van de Landelijke Eenheid is ondergebracht in twee teams van ieder 25 fte.

2.2 Korte slimme interventies

In de Intensivering Zuid-Nederland staan integrale samenwerking, flexibiliteit, interventie- c.q. operationele slagkracht en maatschappelijk effect voorop. Deze uitgangspunten zijn leidend voor keuzes die gemaakt worden. Het grootste deel van het eerste jaar is gewerkt volgens een tactiek van korte slimme interventies. Centraal uitgangspunt is het uitvoeren van een veelvoud aan kortdurende betekenisvolle interventies met looptijd van 3 dagen tot 3 maanden. Het is daarbij belangrijk om op het geselecteerde doel de hoeveelheid interventies groot te houden. Er wordt bij de uitvoering van die interventies kort vooronderzoek gedaan waarna snel tot een interventie wordt overgegaan. Zodra er zich een kans voordoet, wordt erop geacteerd. Door steeds gefocust en vasthoudend te interveniëren op de netwerken, worden deze netwerken ontwricht. Iedere week heeft ieder team minimaal één interventie gedaan. Daarbij is zoveel mogelijk gestreefd naar integrale interventies, dat wil zeggen door en met ketenpartners.

In principe wordt per zaak binnen de bestaande (integrale) stuurploeg bekeken wat de meest effectieve aanpak is. Het kan zijn dat een verdachte beter door de belastingdienst kan worden aangepakt dan middels het strafrecht. Het doel is om de meest effectieve en meest rendabele manier te vinden waarop de criminaliteit wordt tegengegaan en de daders het hardst getroffen worden. Dat hoeft niet per se een zo lang mogelijke gevangenisstraf te zijn. Het zoveel en zo vaak mogelijk verstoren is het devies. Een korte interventie kan ook inhouden dat verdovende middelen in beslag worden genomen zonder dat een verdachte in beeld is. Door het weghalen van de productie wordt het netwerk verstoord. Door de interventie wordt reuring veroorzaakt, en wordt informatie verkregen waarmee nieuwe acties mogelijk zijn.

Rondom de acties wordt in beginsel altijd publiciteit gecreëerd. Het doel van de publiciteit is tweeledig: het wordt ingezet als een manier om de criminaliteit te bestrijden (de criminelen worden namelijk geïnformeerd over de verhoogde pakkans, waardoor de communicatie een werking heeft als bestrijdingsstrategie) en daarnaast wordt door de communicatie het beeld van een onmachtige overheid gekanteld. Een overzicht van enkele voorbeelden van publicaties in de media is opgenomen in bijlage II.

2.2.1 Vervolg strategie korte slimme interventies

In de zuidelijke eenheden werd capaciteit gemist om kansen te verzilveren. Daarom is overgegaan tot het labelen van capaciteit om het probleem aan te pakken. De gelabelde capaciteit is gekomen naast de bestaande capaciteit in het Zuiden. Capaciteit voor de uitvoering van bijvoorbeeld TGO's[3] en projectmatige onderzoeken is in beginsel ongewijzigd gebleven. Bij projectmatige onderzoeken wordt veelal doorgerechercheerd op de criminele netwerken en eventueel daarbij behorende kopstukken.

De Intensivering Zuid-Nederland is op de thema's hennep en synthetische drugs begonnen met een vliegende start. De korte interventies in de eerste maanden betroffen vooral signalen die in het Zuiden al

[3] Team Grootschalige Onderzoeken. Een TGO wordt opgestart bij een levensdelict of een ander ernstig delict met een (te verwachten) grote maatschappelijke impact en waarbij geen ondubbelzinnig daderschap kan worden vastgesteld.

langer onder de aandacht waren van politie en OM. Daar kon met de vrijgemaakte capaciteit nu vol op ingezet worden.
Vervolgens is gedurende het eerste jaar vooral geacteerd op processen-verbaal van de TCI[4], MMA meldingen[5] of meldingen van alerte buurtbewoners of wijkagenten. Door de veelheid aan interventies verbeterde het zicht op de criminele netwerken en structuren. In de tweede helft van het eerste jaar zijn op basis van het verkregen zicht nieuwe strategische keuzes gemaakt. Door inspanningen te richten op focusgebieden, kon de effectiviteit van de aanpak kon worden vergroot (zie 2.3).
Iedere instap heeft een inkijk gegeven in de criminele wereld achter de voordeur. Dit heeft ervoor gezorgd dat het eerder geschetste beeld wordt bevestigd. De ondermijnende criminaliteit in Zuid-Nederland is groot en de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld is wijdverbreid. De grootte blijkt onder andere uit interventies waarbij zeer grote hoeveelheden (soms wel 50.000 liter chemicaliën) in beslag worden genomen, maar waar het effect op de productie van de synthetische drugs marginaal bleek. Het werd duidelijk dat aan het criminele circuit onttrokken chemicaliën soms binnen 24 uur werden aangevuld.

Ten aanzien van de verwevenheid van onderwereld en bovenwereld blijkt uit onderzoeken dat misdaadgeld op allerlei wijzen wordt uitgegeven in de bovenwereld, zoals het investeren in een discotheek of het sponsoren van een lokale sportvereniging. Hiermee krijgt de crimineel aanzien en macht.

Door de snelheid waarop geacteerd werd volgens de strategie van de korte slimme interventies, was van integraal samenwerken aan de voorkant tot dusver weinig sprake. Er was immers niet de tijd om voorafgaand aan de interventie met alle betrokken partners om de tafel te gaan om informatie uit te wisselen. Vooral na het (monodisciplinaire) ingrijpen door politie en OM kon integraal opgetreden worden, door gegevens verkregen uit de interventie door te geven aan de belastingdienst of aan een gemeente. In het tweede jaar van de Intensivering Zuid-Nederland zal hierin verandering komen: er zal voorafgaand aan een interventie integraal meer bekeken worden hoe en door wie een interventie gepleegd zal gaan worden.

Hoewel de informatieorganisatie nog beter kan worden georganiseerd ten behoeve van de intensivering in Zuid-Nederland (er is tot dusver geen gelabelde intelligence- of analysecapaciteit), wordt naast de tactiek van de korte slimme interventies ook met een meer strategisch gerichte inzet van de capaciteit gewerkt, waarbij wordt ingezet op bepaalde focusgebieden. Een dergelijke strategisch gerichte inzet kan alleen als vooraf de informatie is verzameld en geanalyseerd. Doordat het geen ‘hete’ informatie betreft waarop direct geacteerd moet worden, biedt de strategisch gerichte actie meer kansen om informatie vooraf met betrokken partners te delen en een integrale aanpak af te stemmen. Bovendien kan door het verkregen inzicht op de structuur van de netwerken, een dusdanige inzet plaatsvinden dat dit ook in een

[4] Team Criminele Inlichtingen (voormalige Criminele Inlichtingen Eenheid).
[5] Meldingen van Meld Misdaad Anoniem.

breder verband positieve resultaten op kan leveren. Ook kunnen mogelijk signaaldossiers over specifieke ondermijningsproblematiek worden benut. Dit zal in het tweede jaar van de intensivering verder gestalte moeten krijgen.

De in het eerste jaar van de geïntensiveerde ondermijningsaanpak gepleegde interventies zijn als volgt verdeeld over de aandachtsgebieden synthetische drugs en hennep.

	interventie[6] aantallen 1e jaar
	Totaal **417** interventies bestaande uit:
	172 hennep interventies
	166 synthetische drugs interventies
	79 overige interventies[7]
	33 van de 417 interventies betreffen subjecten met banden richting OMG's[8]

Hoewel er in 2016 nog meer integraal kan worden opgetreden, hebben er in het rapportagejaar in Zuid-Nederland al een aantal grote integrale acties plaatsgevonden. Ook zijn **80 bestuurlijke rapportages** opgemaakt. De bestuurlijke rapportages beslaan voornamelijk verzoeken aan het bestuur om tot sluiting van panden over te gaan waar verdovende middelen zijn aangetroffen. Dit heeft geresulteerd in 34 sluitingen. Ten aanzien van de overige 46 bestuurlijke rapportages is een andere bestuurlijke beslissing genomen, zoals een waarschuwing. De bestuurlijke rapportages noch de sluitingen worden gerekend als interventie, aangezien de sluitingen niet door de gelabelde capaciteit geschieden maar door de burgemeester van de desbetreffende gemeente.

In het eerste jaar van de Intensivering Zuid-Nederland zijn ruim driehonderd subjecten aangehouden. Door de aanhouding van een aantal subjecten zijn 45 CSV's (criminele samenwerkingsverbanden) dusdanig aangepakt dat het CSV ook daadwerkelijk is ontwricht. Dit kan zijn doordat de kopstukken van

[6] Een interventie is een actie van de gelabelde politiecapaciteit waarbij ingegrepen wordt in de criminele netwerken. Wanneer een doorzoeking met eventueel doorstap naar andere locatie(s), aanhouding en inbeslagname bij dezelfde actie plaatsvindt, wordt dit als één interventie geteld. Vindt er een doorzoeking plaats en wordt de verdachte op dat moment niet aangetroffen maar na opsporingswerk pas getraceerd op een later moment, wordt het geteld als twee separate interventies.

[7] Dit zijn interventies die niet zuiver hennep of synthetische drugs gerelateerd zijn. Het kan bijvoorbeeld beide betreffen of een daaraan gerelateerd strafbaar feit zoals witwassen van het crimineel verkregen vermogen door de productie of handel in hennep of synthetische drugs.

[8] Dit betreft niet alleen leden van Outlaw Motor Gangs, maar ook daaraan gelieerde personen.

het CSV zijn aangehouden of bijvoorbeeld door het grote aantal verdachten die zijn aangehouden, die onderdeel uitmaakten van hetzelfde CSV.

	Aantallen aanhoudingen 1e jaar
	Totaal **313** aanhoudingen bestaande uit:
	157 hennep subjecten
	122 synthetische drugs subjecten
	34 overige subjecten[9]
	17 van de 313 subjecten hebben een relatie richting OMG[10]
	Met de 313 aanhoudingen zijn **45** criminele samenwerkingsverbanden aangepakt

2.3 Focusgebieden en aanpak verstoring

Sinds de tweede helft van het eerste jaar wordt zoals hierboven al gezegd naast de tactiek van de korte slimme interventies ook met een meer strategisch gerichte inzet van de capaciteit gewerkt. Daarbij wordt ingezet op een aantal focusgebieden (zie afbeelding taartdiagram) met het oog op het verstoren van netwerken, het terugdringen van productie en de gevaren waarmee dat gepaard gaat. In Zuid-Nederland houdt de ondermijnende criminaliteit zich voornamelijk bezig met de vervaardiging van synthetische drugs en de productie van hennep. Om deze ondermijning aan te pakken is bij de aanpak gefocust op het begin van het productieproces. Door schaarste te creëren, zal het productieproces stagneren en daardoor zullen de criminele netwerken verstoord worden.

In volgende hoofdstukken komt deze focusgerichte aanpak uitgebreider aan de orde.

[9] Dit zijn subjecten die niet zuiver hennep of synthetische drugs gerelateerd zijn. Het kan bijvoorbeeld beide betreffen of bijvoorbeeld een subject die verdacht wordt van het witwassen van het crimineel verkregen vermogen, hetgeen verkregen is de productie of handel in hennep of synthetische drugs.

[10] Dit betreft niet alleen leden van Outlaw Motor Gangs maar ook daaraan gelieerde personen.

2.4 Vervolging

Bij korte slimme interventies hoort ook een snelle vervolging: de zogenaamde fast lane. Indien een verdachte wordt aangehouden, zal zoveel mogelijk worden getracht om deze verdachte vast te houden tot de inhoudelijke behandeling van de strafzaak. Dit dient verschillende doelen. Ten eerste kan de verdachte daardoor niet doorgaan met zijn criminele activiteiten. Ten tweede geeft dit het signaal af aan de samenleving dat criminelen er niet mee weg komen en dat de overheid daadkrachtig optreedt. Ten derde geeft het een signaal af aan de criminelen. Met sommige betrokken rechtbanken en de kabinetten van de rechter-commissaris zijn afspraken gemaakt om de zaken van de intensivering Zuid-Nederland zo spoedig mogelijk te appointeren. Daar waar deze afspraken nog niet gemaakt zijn, zullen die op korte termijn gemaakt worden.

In het eerste jaar hebben talloze raadkamerzittingen[11], pro forma zittingen en regiezittingen plaatsgevonden. De behaalde 'harde' vervolgingsresultaten in het eerste jaar zijn echter bescheiden (zie onderstaand overzicht). Dat heeft een aantal oorzaken. Een daarvan is de doorlooptijd van strafzaken. De strafzaken waar in het afgelopen jaar pro-forma's en regiezittingen hebben plaats gevonden, zullen later inhoudelijke worden behandeld en afgedaan. In het tweede jaar zal het aantal afdoeningen door het OM naar verwachting substantieel stijgen. Wanneer met alle rechtbanken en kabinetten de fastlane afspraken rond zijn, zal dit bovendien de doorlooptijd verkorten.

Een andere oorzaak ligt in het vrij maken van officieren van justitie. Ondermijningsofficieren van justitie zijn schaars bij de regioparketten en zijn veelal verwikkeld in langdurige onderzoeken, waardoor ze zich niet met dezelfde snelheid als de politie geheel vrij hebben kunnen maken voor de intensivering Zuid-Nederland. Na eerst een periode decentraal te hebben gewerkt, werd enkele maanden nadat de politie

[11] Voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling van een strafzaak kan een oordeel worden gevraagd ten aanzien van de in beslag genomen goederen en de eventuele teruggave hiervan. Dit geschiedt in zogenaamde raadkamerzittingen.

haar teams op volle sterkte had, ook het OM-intensiveringsteam in de eerste helft van 2015 op één locatie bijeen gebracht. Nu zijn het OM en de politieteams op volle sterkte en goed op elkaar ingewerkt.

Een voorname bottleneck bleek het niet tijdig kunnen aanleveren van de einddossiers in strafzaken. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in de achterstanden en het capaciteitsgebrek bij de Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO) en/of het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Door het achterwege blijven van de deskundigenrapporten kan het einddossier niet gecompleteerd worden. Inmiddels zijn er nadere afspraken gemaakt om de rapporten tijdiger te kunnen ontvangen. Desondanks blijft het capaciteitsgebrek bij het LFO en NFI een structureel probleem.

Afdoeningen OM en ZM 1e jaar			
	Geldboete	1	totaal € 2500,-
	Gevangenisstraf	6	totale duur 176 maanden
	Taakstraf	1	werkstraf 120 uur
Waarvan 3 zelfstandige OM strafbeschikkingen: 1x werkstraf 120 uur, 2x transactie + afstand beslag			

3. Georganiseerde hennepteelt

Een van de aandachtsgebieden voor de aanpak van de ondermijnende criminaliteit in Zuid-Nederland is de georganiseerde hennepteelt. In dit hoofdstuk zal worden uitgelegd hoe de korte interventies en de strategische focus gestalte hebben gekregen in het eerste jaar van de aanpak. Aan het slot van dit hoofdstuk is een casus uit de praktijk opgenomen om te laten zien hoe het beleid in de praktijk wordt toegepast. De casus is in de vorm van een verhaal opgenomen.

Vooral in Brabant, maar ook in Limburg en Zeeland wordt veel hennep geproduceerd. Het ruimen van de hennepkwekerijen gebeurt voornamelijk door de basisteams van de politie. Door de capaciteit van de Intensivering Zuid-Nederland heeft dit een extra impuls gekregen. De gelabelde capaciteit voert, in samenwerking met de reeds bestaande initiatieven, de hiervoor beschreven korte slimme interventies uit. Als er informatie is over of zicht op een hennepkwekerij of daaraan gelieerde criminaliteitsvorm, dan wordt er actie ondernomen. Het doel is niet alleen hennep uit de markt te halen, maar door voortdurende interventies een verstoring van de netwerken te realiseren. Simultaan aan de korte slimme interventies wordt vanaf de tweede helft van 2015 gefocust op een aantal specifieke onderdelen van de productieketen, waarbij zoveel mogelijk aan de voorkant van de productieketen wordt geïnvesteerd. Er wordt in de navolgende paragrafen ingezoomd op voorbereidingshandelingen, elektriciens en hennepstekken.

3.1 Artikel 11a OW

Bij de georganiseerde hennepteelt zijn er verschillende onderdelen nodig om een kwekerij op te starten. Een van de belangrijkste schakels/ facilitators in de grootschalige hennepteelt is de growshop.
De growshops blijken uit verschillende strafrechtelijke onderzoeken uit het verleden een spin in het web van de hennepcriminaliteit te zijn. Dat is ook de reden waarom politie en OM hebben aangedrongen op een wetswijziging. De intensivering in Zuid-Nederland kan dit weliswaar niet op het eigen conto schrijven, maar heeft er wel optimaal op ingespeeld door goede voorbereiding samen met het bestuur, alsmede het gericht uitvoeren van interventies.

Op 1 maart 2015 is artikel 11a Opiumwet (OW) in werking getreden, wat inhoudt dat het vanaf 1 maart strafbaar is om de georganiseerde hennepteelt te faciliteren. Aangezien een growshop het faciliteren van de hennepteelt als core business heeft, hebben zij per 1 maart 2015 de deuren moeten sluiten. Alle vergunningen die waren afgegeven ten behoeve van growshops zijn per 1 maart ingetrokken. Als onderdeel van de inwerkingtreding van artikel 11a OW zijn de growshops die bij de overheid bekend waren (vergund en onvergund) allen aangeschreven en geïnformeerd over de wetswijziging.

Met behulp van de basisteams van de politie en de TF BZ zijn de growshops in Zuid-Nederland, conform de landelijke afspraken, gecontroleerd en is actief de nieuwe wet gehandhaafd. Hierdoor is het voor beoogde kwekers lastiger om aan de benodigdheden te komen voor een hennepkwekerij; niet alleen in Zuid-Nederland maar in heel Nederland. Het gaat daarbij niet alleen om benodigdheden in de vorm van hardware, maar ook om kennis en expertise over het groeiproces die werd verkregen via de growshops. De rol van de growshop als bemiddelaar is door de sluitingen ook komen te vervallen. Kwekers konden via de growshop in contact worden gebracht met vervoerders, hokkenbouwers, financiële ondersteuners, knippers en elektriciens. Hoeveel growshops zijn gesloten door de wetswijziging is niet bekend. Dit komt doordat veel growshops hebben geanticipeerd op de komst van de wet en reeds voor 1 maart 2015 hun deuren hebben gesloten, dan wel hun bedrijfsvoering erop aangepast hebben.

3.1.1 Focus- Elektriciens

Vanuit de Intensivering Zuid-Nederland wordt ook gefocust op de elektriciens. Zij voeren namelijk werkzaamheden uit die cruciaal zijn voor henneptelers. Het aanleggen van stroom buiten de meter om wordt wegens het gevaar veelal door een elektricien uitgevoerd. Door artikel 11a OW is een elektricien strafbaar als hij een stroomvoorziening aanlegt, waarvan hij/zij weet of kan vermoeden dat die stroom gebruikt wordt voor de georganiseerde hennepteelt. Door de elektra aan te leggen, faciliteert de elektricien de georganiseerde hennepteelt. Hier staat een forse straf op: een gevangenisstraf tot drie jaar of een geldboete tot 81.000 euro. Mocht een verdachte in dit soort zaken zich ook nog aan andere delicten schuldig maken, dan kan een straf hoger uitvallen.

Binnen de ondermijningsteams zijn diverse strafrechtelijke onderzoeken gestart naar elektriciens die in Zuid-Nederland werkzaam waren in de hennepteelt. Een aantal van deze elektriciens is simultaan aangehouden in een gecoördineerde interventie in verschillende regio's betrokken bij de intensivering Zuid-Nederland. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de werkgever en er is uitgebreid publiciteit gezocht. Er zullen mogelijk meer interventies volgen. De tot nu toe aangehouden elektriciens zijn nog niet veroordeeld. De zaken zijn nog onder de rechter.

Binnen de Intensivering Zuid-Nederland wordt uitdrukkelijk gestreefd naar een maatschappelijk effect. Het faciliteren van de hennepteelt lijkt binnen sommige kringen sociaal geaccepteerd. Door publiek-private samenwerking en publiciteit tracht de intensivering dit normaliseringsproces te doorbreken. Een voorbeeld daarvan is de deelname aan de elektrovakbeurs. Van 29 september tot en met 2 oktober 2015 hebben OM en politie, samen met Netbeheer Nederland en Meld Misdaad Anoniem een stand bemand op de Jaarbeurs in Utrecht op de Elektrotechniekbeurs. De beroepsgroep elektriciens en installateurs zijn hier voorgelicht over de nieuwe wet en gewezen op de risico's en gevaren van het faciliteren van de illegale hennepteelt. Ook is aan hen verzocht ervan melding te maken als zij benaderd zijn of informatie hebben. Het aantal MMA-meldingen aangaande hennep is ook inderdaad eind 2015 gestegen. Hierbij dient wel de kanttekening geplaatst te worden dat, gezien het vertrouwelijke karakter van de melding en de melder, niet is te verifiëren in welke mate dit toe te schrijven is aan de voorlichting en publiciteit rondom de elektriciens.

Door de voorlichting op de beurs en in diverse vakbladen worden de elektriciens weerbaar gemaakt tegen de criminele organisatie en individuen die zich bezighouden met (het faciliteren van de) georganiseerde hennepteelt. Dit alles is gepaard gegaan met berichtgeving in de media, om ook langs deze weg zoveel mogelijk elektriciens voor te lichten. Gedurende het tweede jaar van de intensivering zal de focus op de elektriciens gehandhaafd blijven en zullen nieuwe strafrechtelijke en alternatieve interventies verricht blijven worden.

3.1.2. Focus- Hennepstekken en - planten

Hennepkwekerijen worden veelal gestart met behulp van hennepstekken. Door te focussen op de toeleveranciers van de hennepstekken, ontstaat schaarste en zullen er minder hennepkwekerijen zijn. Ook wordt het minder eenvoudig om een hennepkwekerij te beginnen omdat men eerst zelf moet stekken. Door bijvoorbeeld 1000 stekjes te confisqueren worden 10 tot 20 kleine hennepkwekerijen voorkomen. De focus op de stekken in combinatie met de inwerkingtreding van artikel 11a OW, waarbij alle growshops gesloten zijn, zorgt ervoor dat het voor de criminelen minder makkelijk wordt om hennepkwekerijen op te zetten en hennep te produceren. Er komt druk op het logistieke proces en dat verstoort de netwerken.

Aantallen hennepstekken en hennepplanten 1e jaar
133.648 hennepplanten geruimd
60.108 hennepstekken geruimd
1114 kilo softdrugs in beslaggenomen[12]
121 henneplocaties doorzocht

De georganiseerde hennepteelt richt zich voor het overgrote deel niet op de Nederlandse markt. Verreweg het grootste deel wordt geëxporteerd[13]. Met de teelt van hennep wordt veel geld verdiend. Ter illustratie: als de hennepplanten die in beslag zijn genomen hadden geleid tot een succesvolle oogst, had het de telers ruim €12 miljoen euro opgeleverd[14].

[12] Er wordt regelmatig reeds geoogste hennep aangetroffen. Dat zijn henneptoppen die reeds geknipt zijn van de hennepplanten. Ook wordt verpakte softdrugs aangetroffen gereed voor de verkoop. Het totaal aantal kilo's betreft droge hennep.

[13] Rapport Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, Export van de in Nederland geteelde cannabis, Cahier 2014-19.

[14] De gemiddelde verkoopprijs voor hennep is door Bureau ontnemingen openbaar ministerie (BOOM))vastgesteld op € 3.280 per kilo. Er wordt uitgegaan van 28,2 gram per plant wanneer er geen telling heeft plaatsgevonden op het aantal planten per vierkante meter. 133.648 (aantal planten) x 28,2 (grammen) = 3.768.874 gram opbrengst. Omgerekend naar kilo's betreft dit 3.768 (opbrengst in kilo's) x 3.280 (kiloprijs) = € 12.359.040,=. Daarbij is nog niet in aanmerking genomen dat bij hennepplanten een cyclus van 10 weken wordt aangehouden. Van een plant kan namelijk meermaals geoogst worden.

3.2 Story: High tech hennepkwekerijen ontmanteld

Vind de hennepkwekerijen waar hoofdverdachte Bart J. actief is. Dat is de hoofdoelstelling van het onderzoek Driemaster van een van de ondermijningsteams van de Landelijke Eenheid (LE). Om bij de hennep te komen, besluit het team om 'Bartje' op de voet te volgen. Zo komt de politie 's nachts uit bij een woonwinkel in Valkenswaard. Nadat agenten een ruit inslaan, stuiten ze binnen op een eerste volledig geautomatiseerde kwekerij. Verstopt achter een kast met daarachter geheime wanden en doorgangen. De politie treft daar ook de twee verdachten al knippend aan.

De teamleider van het desbetreffende ondermijningsteam vertelt dat hoofdverdachte 'Bartje' J. (44) in beeld komt door restinformatie uit een ander onderzoek. "Hij zou een grote speler zijn in de georganiseerde hennepteelt. Maar we zien dat Bartje gewoon in een rijtjeshuis woont, dat hij in de schuldsanering zit en dat hij een autootje van een paar honderd euro voor de deur heeft staan. Aan de buitenkant is dus niets vreemds te ontdekken." Het ondermijningsteam houdt de verdachte sinds de start van het onderzoek Driemaster, op 15 mei 2015, scherp in de gaten met taps en observaties. Al snel ontdekken de rechercheurs dat 'hun verdachte' erg actief is. "We horen hem regelmatig tegen zijn vriendin zeggen dat hij 's nachts moet werken. Dat doet hij altijd samen met een zekere Antoine G.N. (37). Het duo ontmoet elkaar 's avonds laat. Wij proberen daar bij te zijn met een observatieteam", zegt de teamleider van de LE.

Camouflagepak

De verdachten blijken echter moeilijk te volgen. Het observatieteam verliest de mannen op de avond van 14 augustus uit het oog in de omgeving van Eindhoven. De politie laat het er niet bij zitten en weet die avond hun telefoons te traceren. Zo komen de agenten alsnog uit bij een loods in Helmond. Teamleider van de LE: "Wat doen de mannen in die loods? Om daar achter te komen, houdt een van de agenten zich schuil in een camouflagepak in een veld, met uitzicht op de loods. Pas om 06.00 die ochtend zien we beweging. Dan rijden de verdachten met een busje de loods uit. Een verdachte situatie."

De teamleider legt uit dat ze een netwerkmeting laten doen om eventueel bovenmatig stroomverbruik te kunnen aantonen. Volgroeide hennepplanten moeten twaalf uur licht krijgen en twaalf uur in het donker staan. De netwerkmeting laat inderdaad zien dat in exact blokken van twaalf uur op en twaalf uur af stroom wordt verbruikt. "We grijpen bewust nog niet in omdat we pas voor een heterdaadsituatie willen gaan als we meerdere kwekerijen ontmanteld hebben. Over de tap krijgen we namelijk mee dat Bart naar verschillende locaties gaat. Onze strategie is daarom: eerst alle kwekerijen vinden en dan pas optreden." Volgens de teamleider is dat ingewikkelder dan het lijkt. Ze missen Bart zijn bewegingen opnieuw doordat het OT hem kwijtraakt en er niet altijd voldoende politiecapaciteit beschikbaar is.

Tweede kans

Met behulp van een baken onder Bart zijn auto en aan de hand van tapgesprekken komen uiteindelijk toch drie interessante locaties in beeld. "We hopen begin oktober in te grijpen op een vierde locatie. De

eerste poging daartoe mislukt. We zien aan het gebruik van hun mobieltjes dat de verdachten ergens in Nuenen moesten zijn, maar we ontdekken helaas niet waar." Als beide verdachten terug zijn van hun vakantie, krijgt het ondermijningsteam een tweede kans. Dit keer zorgt de politie voor voldoende mensen en middelen, zodat ze de verdachten niet weer uit het oog verliest.

Op 12 oktober zien de rechercheurs de verdachten samen naar de Jumbo gaan om eten en drinken te halen voor de nacht. Een patroon dat het OT vaker ziet. De speurders vermoeden dat ze vervolgens naar de kwekerijen gaan om in het holst van de nacht de oogstrijpe planten te knippen. Uit onderzoek blijkt dat de verdachten telkens klokslag 06.00 gaan rijden. "Dat valt natuurlijk veel minder op dan om 04.00 uur. We denken dat ze de boel zo willen afschermen", zegt de teamleider. Die avond zien de agenten Bartje en Antoine naar een woonwinkel in Valkenswaard rijden. Een gewoon ogende winkel, keurig ingericht met meubels. De verdachten gaan de donkere winkel binnen en komen niet meer naar buiten. Een kwekerij in een woonwinkel lijkt de rechercheurs vreemd, maar ze moeten goed zitten, denken ze. Diezelfde nacht slaat de politie een ruit in en valt de woonwinkel binnen. Het is aardedonker, maar de speurders zien wel een flauw lichtschijnsel onder een kast vandaan komen. "De voorkant lijkt op een boekenkast die op wieltjes staat. Als we de kast wegschuiven, ontdekken we een geheime wand met een doorgang die ons naar het ruime magazijn erachter leidt. Daar treffen we beide mannen al knippend aan in een grote hennepkwekerij", aldus de teamleider van de LE.

730 planten

De politie houdt beide mannen op heterdaad aan. Precies zoals gepland. De teamleider van de LE zegt dat een expert de kwekerij later als zeer professioneel beoordeelt. De hennepkwekerij is volledig geautomatiseerd en daarmee nagenoeg onderhoudsloos: licht, lucht, water, alles is computergestuurd. Zo zien agenten onder meer speciale thermografische camera's die de temperatuur rondom de planten registreren. Als het te warm of te koud wordt, stellen de computers de temperatuur automatisch bij. Zogeheten hotboxes, kacheltjes die op gas werken, zorgen voor extra CO2 in de ruimte. In de ruimte treft de politie 730 oogstrijpe planten aan van uitzonderlijke kwaliteit en gewicht.

De volgende dag, 13 oktober, vinden de rechercheurs bij de loods in Helmond nog een kwekerij met 1180 planten. De teamleider van de LE legt uit dat ze op een bouwtekening zien dat de oppervlakte van de loods niet klopt. De ruimte moet groter zijn dan die op het eerste oog lijkt. In een wand van tien meter hoog, blijkt een geheime doorgang te zijn, ook weer verborgen achter een kast. "Die kast is voorzien van op afstand bedienbare magneten die aan een ijzeren constructie vastzitten. Met die afstandsbediening kunnen de verdachten de stroom aan- en uitzetten zodat de elektromagneten uitvallen en de kast weggereden kan worden. Daarachter blijkt weer een deur te zitten. Zo vinden we nog eens twee verdiepingen met grote, net zo professionele hennepkwekerijen. Duidelijk door dezelfde personen gemaakt", aldus de teamleider.

1 miljoen euro

Ook vinden de speurders in een woning in Eindhoven, waar ze de verdachten eerder hebben gezien, nog een hennepstekkerij met maar liefst 4000 stekken en honderd moederplanten. De politie houdt de 53-

jarige bewoner van het pand aan en neemt de hennep mee. In de woning van Antoine G.N. vinden ze nog 750 gram amfetamine, 14.000 euro cash en 1,5 gram henneptoppen. De volgende dag legt Antoine een bekennende verklaring af. Hij vertelt dan dat hij in totaal in vijf kwekerijen regelmatig planten knipt. Uiteindelijk is hij degene die de politie nog drie andere kwekerijen aanwijst waarin hij gewerkt heeft. De teamleider van de LE geeft aan dat de vijf aangetroffen kwekerijen naar schatting omzetten genereren van tenminste 1 miljoen euro per groeicyclus van tien weken. Alle kwekerijen, met planten in verschillende stadia van groei, zijn ontmanteld. Vierduizend planten in totaal.
De teamleider laat weten dat ze de komende tijd ook acht facilitators aan zullen houden. Dat kunnen de verhuurders van ruimtes zijn, maar ook de mensen die de kwekerijen afschermen door 'frontstores' te maken die eruit zien als woonwinkels. "Deze verdachten presenteren de ruimte als een showroom van een webwinkel die zogenaamd alleen op zaterdag open is. Dan staat er ook daadwerkelijk personeel. We zien zeer professionele afscherming van de illegale praktijken." Politie en justitie willen met de aanhoudingen een duidelijk signaal afgeven. Het faciliteren van bijvoorbeeld een ruimte voor een hennepkwekerij, is immers erg ondermijnend en –sinds maart met de aanpassing van de Opiumwet- strafbaar.

Grote bazen

Zowel Antoine als Bartje zitten 90 dagen in voorarrest. "Beide verdachten zijn niet de roverhoofdmannen van de georganiseerde hennepteelt. In het kader van de aanpak Intensivering Zuid willen we snelle interventies uitvoeren. Het aanpakken van facilitators past in dat plaatje. De 'grote bazen' zijn nu vijf kwekerijen kwijt en investeringen van enkele honderdduizenden euro's. Ook hun tactiek van het verhullen via woonwinkels hebben we doorzien en kunnen ze niet meer gebruiken. Nu we ook de facilitators aanhouden, vinden 'de opdrachtgevers' bovendien niet zo snel meer nieuwe locaties voor hennepkwekerijen. Zo weten we de drugscriminaliteit in korte tijd een flinke slag toe te brengen."

De rechtbank besloot tijdens de eerste pro forma zitting op 22 januari 2016 dat Bart J. in voorarrest blijft zitten. Antoine G.N. werd geschorst. De inhoudelijke behandeling van de zaak is gepland op 13 mei 2016.

4. Synthetische drugs

Naast de georganiseerde hennepteelt is de aanpak van de productie van de synthetische drugs een van de kernonderdelen van de intensivering van aanpak van de ondermijnende criminaliteit in Zuid-Nederland. In dit hoofdstuk wordt de positie van Nederland besproken, alsmede de inzet vanuit de intensivering op de focusgebieden ten aanzien van de synthetische drugs. Dumpingen van synthetisch drugsafval zijn het gevolg van de productie van deze drugs. Dit zal in een separaat hoofdstuk besproken worden. Aan het slot van dit hoofdstuk is wederom een verhaal opgenomen over een casus in Zuid-Nederland.

4.1 Koploper

Nederland en met name Zuid-Nederland is wereldwijd koploper als het gaat om de productie van synthetische drugs alsmede 'the key source of expertise and know how' omtrent de productie, zo blijkt uit het beeld van de afdeling specialistische ondersteuning van de dienst Landelijke Recherche van de Landelijke Eenheid. Met andere woorden: de diepgaande kennis en expertise van productie bevindt zich met name in Nederland. Hoewel het in Nederland onder bezoekers van dancefeesten niet uitzonderlijk is om een pilletje te, vindt de grootste afzet voor de amfetamine en de XTC pillen plaats in het buitenland.

Sinds enkele jaren zijn de grondstoffen zoals PMK en BMK in Nederland verboden. De chemicaliën[15] worden daarom uit het buitenland gehaald. De chemicaliën zijn nodig om het productieproces uit te voeren. Van de (pre)precursoren[16] worden de ingrediënten voor de verdovende middelen gemaakt. Naast productielabs worden regelmatig ook omzettings- of conversielabs aangetroffen om later te kunnen produceren. De omzettingslabs of conversielabs zijn nodig om van de chemicaliën de precursoren (bijvoorbeeld PMK) te maken.

Cijfermatig wordt na 2012 een ruime verdubbeling van het aantal MDMA en amfetamine-productieplaatsen gezien aan de hand het aantal ontmantelingen. Van MDMA worden XTC-tabletten geproduceerd. Amfetaminelabs produceren speed.

De gelabelde capaciteit van de intensivering heeft sinds de start vele korte interventies verricht om labs te ontmantelen. Uit informatie die gegeneerd wordt uit de korte slimme interventies blijkt dat de 'meesterkoks' of laboranten de know how hebben. Dit zijn personen die al jarenlang in het vak zitten. Zij produceren/laboreren zelf niet, maar geven het recept aan een kok. De wereld van de laboranten/meesterkoks is een relatief kleine wereld, waar men elkaar vaak al generaties lang kent en

[15] Chemicaliën zijn nodig om een precursor te vervaardigen. De chemicaliën zijn op zichzelf legale stoffen die ook vele legale toepassingen kennen.

[16] Een precursor is een chemische stof die door zijn aard of eigenschappen kan worden gebruikt bij de vervaardiging van een chemisch eindproduct. Precursoren zijn dus grondstoffen voor de vervaardiging van chemische producten.

samenwerkt op basis van vertrouwen. De laboranten zijn ook in staat om nieuwe chemische samenstellingen te ontwikkelen en in te spelen op de veranderende omstandigheden zoals problemen met invoer van grondstoffen. Na 2012 eisen ook de zogenaamde 1% motorclubs een steeds groter aandeel binnen de synthetische drugsmarkt op. Uit onderzoeken (die voor een deel nog lopen) komt naar voren dat deze clubs zich bedienen van ‘eigen’ laboranten, incassomedewerkers, geweldplegers of soms zelfs een hele eigen productieketen.

4.2 Gevaar

Door de manier van werken in de labs bestaat er een gevaar voor personen in het lab en er buiten. De labs worden steeds groter. Door schaalvergroting kunnen de gevolgen ook groter zijn. Grootschalige labs worden met name aangetroffen in afgelegen boerderijen en bedrijfsloodsen. ‘Kleinere’ labs bevinden zich in woningen of garages. Het vervaardigingsproces gaat met grote gevaren gepaard. Criminelen maken door de economische crisis gemakkelijker gebruik van leegstaande panden. Eigenaren van deze panden zijn (door schulden) gevoelig voor het criminele gebruik van hun eigendommen. Productieplaatsen bevinden zich vaak in het Nederlands/Belgische grensgebied. Uit onderzoeken naar Belgische laboratoria blijkt dat in bijna alle gevallen betrokkenheid wordt vastgesteld van Nederlandse misdaadondernemers.

Zagen we in het recente verleden dat de processen als conversie, drugsproductie, kristallisatie, tabletteren van elkaar werden gescheiden, tegenwoordig worden sommige van deze processen op één locatie uitgevoerd. Conversielabs en syntheselabs zijn steeds vaker op één locatie, aldus de afdeling specialistische ondersteuning van de dienst Landelijke Recherche van de Landelijke Eenheid.

Het produceren gebeurt veelal niet door de kenners. Het gebeurt niet door de meesterkoks/laboranten zelf, maar door iemand die tegen betaling een recept uitvoert. Dit doet hij/zij in een daartoe beschikbaar gesteld pand. De amateurkok die het recept uitvoert, heeft veelal geen verstand van het productieproces en kan het daarom tussentijds niet stoppen of bijsturen, met alle gevaren van dien. Er zijn al meerdere doden gevallen door verkeerd verlopen productieprocessen. De hoeveelheid chemicaliën in de woningen kan een groot ontploffingsgevaar opleveren. De giftige corrosieve en brandbare dampen en gassen die vrijkomen bij het productieproces, kunnen een groot gevaar vormen voor omwonenden en hulpverleners. De koks zijn enkel uitvoerders en eenvoudig te vervangen voor de criminele netwerken. Bij de onderzoeken naar labs worden deze amateurkoks vaak in het pand aangetroffen en vervolgens aangehouden.

Ten slotte levert het afval van de labs gevaar, overlast en hinder op. Dit wordt gedumpt in de natuur. Door lekkages van de vaten ontstaat gevaar voor mensen en dieren in de omgeving, alsmede bodem- en/of waterverontreiniging. Op het dumpen van het afval zal later worden ingegaan. In Nederland zijn zoals gezegd meer amfetaminelabs (speed) dan MDMA labs (XTC labs). Amfetaminelabs leveren ongeveer tweemaal zoveel afval op als een XTC-lab.

Een nieuwe ontwikkeling die zichtbaar is geworden is de productie van (crystal) methamfetamine. Dit is zorgwekkend en wordt, mede gezien berichten van deskundigen dat ook het gebruik in Nederland zou toenemen, nauwlettend in de gaten gehouden. De werking van crystal meth is zeer heftig is en het is bovendien een uiterst verslavend middel.[17] Daarnaast is de productie van mephedrone (ook wel miauw miauw genoemd) nieuw in Nederland.

4.3 Focus

Gezien hun eenvoudige vervangbaarheid wordt niet alleen geïnvesteerd op interventies jegens de koks, maar ook op de 'meesterkoks/ laboranten' die zich meer op de achtergrond houden. Daarnaast is een focus op chemicaliën en hardware. Dit zijn allen vitale onderdelen van het productieproces. Het bouwen van de ketels ten behoeve van de productie van amfetamine (speed) of MDMA (XTC) is specialistisch werk van metaalbewerkers en lassers. Door interventies op de labs worden de aangetroffen ketels steeds in beslaggenomen en vernietigd waardoor hergebruik niet meer mogelijk is. Hierdoor ontstaat schaarste aan ketels en wordt het productieproces bemoeilijkt.

Door de veelheid aan interventies en de focus op de chemicaliën, hardware en de laboranten wordt getracht de productieprocessen aan de voorkant te verstoren en schaarste te creëren. Hoewel dit zeker effect sorteert (hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 10), is het probleem groot en de praktijk weerbarstig. Bij een grote actie in Den Bommel (Goeree-Overflakkee) in mei 2015 werd 50.000 liter aan chemicaliën aangetroffen voor het vervaardigen van synthetische drugs. Het wegnemen van de chemicaliën bleek een marginaal effect te hebben. Het feit dat een dusdanig grote vondst de productieketen niet of nauwelijks lijkt te verstoren, zegt iets over de omvang van het probleem.

Aantallen in beslag genomen Synthetische drugs 1e jaar	
Chemicaliën/ precursoren (w.o. BMK)	**149.369 liter**
Chemicaliën/ precursoren	**4.606 kilo**
XTC pillen	**334.113 stuks**
Synthetische drugs (o.a. MDMA,MDEA,XTC)	**2.950 kilo**
opslaglocaties chemicaliën ontmanteld	**30 locaties**
productieplaatsen synthetische drugs (labs) ontmanteld	**29 locaties**

[17] Signalen over toenemend gebruik komen onder meer uit de hulpverlening: zie L. Knoops et al. *Tina en slammen: MSM, crystal meth-gebruik en het injecteren van drugs in een seksuele setting*. Amsterdam: Mainline, Soa Aids Nederland, 2015. Ook uit opsporingsonderzoeken en rechtshulpverzoeken is een stijging van het aantal productieplaatsen af te leiden.

Ter illustratie bij bovenstaande cijfers: als de 334.113 in beslag genomen XTC-pillen op de Nederlandse markt waren gekomen, had dit de criminelen (uitgaand van een prijs van €2,50 per pil) ruim € 800.000,- opgeleverd. Als de XTC-pillen in het buitenland (bijvoorbeeld Australië) waren verkocht à €15,- per pil, dan had dit aanzienlijk meer opgeleverd, namelijk ruim € 5 miljoen euro.

1 liter BMK levert gemiddeld 1,6 kg amfetaminepasta op. Als de amfetamine droog is, is dat gemiddeld 1 kg synthetische drugs. Dat levert op de Nederlandse markt (straatwaarde) ongeveer € 6.600,- op per kilogram (afhankelijk van de hoeveelheid versnijdingsmiddelen). Verkoop in het buitenland levert vele malen meer op. Exacte cijfers zijn hierover niet bekend. De prijs hangt namelijk ook af van de mate van versnijding.

4.4 Awareness

Door de Intensivering Zuid-Nederland is in samenwerking met andere partners veel aandacht voor het vergroten van de bewustwording. Vooral op het gebied van de synthetische drugs (en dumpingen) bestaat nog veel onbekendheid in de samenleving en bij andere overheidspartijen. Het is belangrijk om de kenmerken, zoals de geur van bepaalde chemicaliën, te herkennen - waardoor eerder kan worden opgetreden. Hiertoe zijn meerdere awareness dagen georganiseerd zoals “samen sterker tegen dumpingen”, diverse themadagen voor politie en OM, voorlichtingen aan bijvoorbeeld landbouworganisaties of ondernemers op industrieterreinen. Ook heeft de provincie Noord-Brabant in samenwerking met de TF BZ synthetische drugsgeurkaarten ontwikkeld in navolging van de hennepgeurkaarten om de meldingen te laten stijgen.

4.5 Story: Liters chemicaliën, kilo’s amfetamine en automatische wapens

Talloze vaten met grondstoffen voor de productie van synthetische drugs, een productielab, zeventig kilo amfetamine, acht automatische vuurwapens en drie aanhoudingen. Dat zijn de resultaten van het ‘korte klap onderzoek’ Karakelong. “Door snelle actie delen we een stevige tik uit aan drugscriminelen.”

De parketsecretaris bij het onderzoek Karakelong van het ondermijningsteam Oost-Brabant vertelt dat de zaak half augustus start op basis van informatie van het Team Criminele Inlichtingen (TCI). “Twee verdachten, meneer Ad van H. (40) en Sjef S. (61), zouden zich bezig houden met het aanschaffen van grondstoffen uit België voor de productie van synthetische drugs. We zien overigens vaker dat criminele organisaties daarvoor naar onze zuiderburen gaan.” Na nog een TCI-melding dat Van H. ook meerdere amfetamine/XTC-laboratoria zou hebben, haalt de politie de verdachten door de systemen. Rechercheurs ontdekken dan dat beide heren al eerder de Opiumwet hebben overtreden. Voor Van H. geldt dat ook voor de Wet Wapens en Munitie.

Jerrycans

Daarop is het onderzoek Karakelong gestart. Door klassiek te rechercheren met behulp van telefoontaps en observaties, zien rechercheurs dat beide verdachten op 28 augustus met busje, een Mercedes Sprinter, naar België rijden. Het observatieteam (OT) neemt waar dat de mannen in een verfhandel tientallen jerrycans bestellen met vreemde tekens erop. Ze laden die vervolgens in de auto en rijden weer terug naar Nederland. Het OT houdt hen nauwlettend in de gaten en krijgt zo een ruime loods in Geffen in beeld, waar de verdachten de jerrycans uitladen. "Vermoedelijk is dat de centrale opslagplaats voor de chemicaliën. We denken dat de verdachten de grondstoffen uit België vanaf die locatie doorvoeren naar de productielabs voor synthetische drugs", aldus de parketsecretaris.

Gedurende het onderzoek heeft het zaaksteam daarom een belangrijke doelstelling voor ogen: een drugslab vinden en ontmantelen. Het zaaksteam hoopt natuurlijk op een heterdaadsituatie. Maar als dat niet lukt, grijpt het team evengoed in. "Op 2 oktober weten we inderdaad een productielab in Schaijk te ontruimen. We ontdekken die locatie doordat we Van H. naar binnen zien gaan. Op het moment dat hij het pand verlaat, nemen wij binnen snel een kijkje. We stuiten direct op een draaiend lab." Inmiddels heeft het onderzoeksteam maar liefst tien zoeklocaties in beeld, waardoor een goed gecoördineerde actie nodig is. Zodra ruim zeventig man voor de doorzoekingen, een arrestatieteam en observatieteam beschikbaar zijn, is het tijd voor actie.

Vaten

Dat is op 23 oktober. De voorkeur gaat dan nog altijd uit naar het op heterdaad betrappen van beide verdachten met opgestroopte mouwen in een werkend lab. Maar gedurende de dag laten ze dat scenario volgens de parketsecretarisnoodgedwongen los. Gelukkig zijn er inmiddels zóveel stashlocaties van chemicaliën in beeld, dat de doorzoekingen genoeg op moeten leveren. Daarom houdt de politie beide verdachten toch apart van elkaar aan. Op de centrale opslagplaats in Geffen treffen de speurders tijdens de actiedag talloze grote vaten aan gevuld met grondstoffen voor de productie van synthetische drugs. Hetzelfde geldt voor nog twee andere locaties.

De parketsecretaris laat weten dat het OT Van H. tijdens het onderzoek ook regelmatig bij een caravanstalling ziet. Het lijkt er dan op dat hij na een afspraak met een laborant iets overhandigt bij zijn caravan. Het OT denkt aan geld. "Reden genoeg om daar ook te zoeken op de actiedag. We vinden in een aanhanger van Van H. op dat terrein onverwacht acht automatische vuurwapens, Scorpions om precies te zijn. Daarnaast nog zes geluidsdempers en twintig kilo amfetamine, bewaard in trommels."

Automatische vuurwapens

Omdat Van H. vuurwapengevaarlijk is, houdt de politie hem aan met een speciaal arrestatieteam. Op zijn voorlopige tenlastelegging staan naast het aankopen en voorhanden hebben van de grondstoffen voor de productie van synthetische drugs, ook de twintig kilo amfetamine en de acht automatische vuurwapens.

In de woning van S. vinden de speurders vijftig kilo amfetamine en 14.000 euro cash. De parketsecretaris vertelt dat ze tijdens de actiedag bij de loods in Geffen ook nog een derde verdachte, meneer Van de B., aantreffen bij de vaten met chemicaliën. Hij is de huurder van de loods en een bekende van het OT, dat hem meermaals samen met de andere verdachten naar België heeft zien gaan om de grondstoffen te halen.

De leverancier van de grondstoffen uit België verklaart later dat de verdachten in een paar maanden tijd voor 30.000 euro aan grondstoffen bij hem kopen. De parketsecretaris: "Voor de echt gevaarlijke stoffen moet je tekenen en legitimeren. De zaak is dus wel rond, schat ik in." De verdachten beroepen zich tot nu toe op hun zwijgrecht. Maar het beeld van politie en justitie is dat beide mannen doorgewinterde criminelen zijn die op meerdere terreinen actief waren. Van synthetische drugs tot aan automatische vuurwapens.

Zichtbare overheid

De parketsecretaris laat weten dat het onderzoeksteam nu gaat bekijken wat er allemaal in beslag is genomen en welk vermogen van de verdachten bewijsbaar wederrechtelijk verkregen is. Voor zover bekend hebben beide heren geen legaal inkomen. De parketsecretaris: "De insteek bij dit 'korte klap' onderzoek is snel zicht krijgen op wat er speelt, en door snel in actie te komen als zichtbare overheid een klap toebrengen aan drugscriminaliteit. Het feit dat we in twee maanden de vaten met chemicaliën, de synthetische drugs en de automatische vuurwapens hebben gevonden, is een mooi resultaat. Ik verwacht dat de verdachten jaren celstraf kunnen krijgen."

De verdachten zitten allebei nog in voorlopige hechtenis tot de pro forma zitting van 20 april 2016. De inhoudelijke behandeling van de zaak is gepland op 1 juni 2016. Naast de twee genoemde verdachten zit nog een derde verdachte in voorlopige hechtenis. De verdenking tegen hem betreft eveneens het medeplegen bezit van acht Scorpions en het medeplegen bezit van 20 kg amfetamine...

4.6 Story: Heterdaad drugslab, drie verdachten met 'vingers in de pap'

Een oplettende burger die melding doet van mogelijke auto-inbraken op een parkeerplaats. Een agent die ter plaatse gaat en verder kijkt dan zijn neus lang is. En een volhardend onderzoeksteam. Het zijn die ingrediënten die het onderzoek 'Papa' van het ondermijningsteam Limburg succesvol maken. De opbrengst: 72 kilo harddrugs, een werkend drugslab en drie aanhoudingen. En dat allemaal in vier weken tijd.

Een getuige waarschuwt op 14 juli 2015 de politie over mogelijke auto-inbraken op een parkeerterrein in Maasgouw. Twee agenten geven direct gehoor aan die melding en gaan met een patrouillewagen ter plaatse. Op de parkeerplaats treffen ze drie auto's aan, een camper en vier personen. "De agenten bekijken de auto's, spreken met de aanwezigen, maar stellen vast dat er geen sprake is van inbraak. Wel

noteert de politie de gegevens van alle aanwezigen. Een van de agenten herkent dan W.S., alias 'de kale', zegt de teamleider van het ondermijningsteam Limburg.

72 kilo harddrugs

Als de vier personen wegrijden in hun auto's en de agenten nog bezig zijn met het noteren van de gegevens, meldt de getuige zich opnieuw. De burger vertelt dat hij 'de kale' in de deuropening van de camper zag staan met een doos in zijn handen. De zaaksofficier zegt dat alle alarmbellen toen afgingen bij de agent. "Hij vraagt actuele informatie op over S. omdat hij weet dat deze man zich bezighoudt met de productie van synthetische drugs. Hij wil graag de camper doorzoeken. De agenten krijgen daar even later toestemming voor." Eenmaal binnen stuiten de agenten op meerdere dozen met kilo's harddrugs. Maar liefst zestig kilo XTC en twaalf kilo heroïne. "De alerte politieman bedenkt gelukkig dat hij net even verder moet kijken dan enkel de inbraakmelding waarvoor hij kwam. Als hij dat niet had gedaan, was hij zo bij 72 kilo harddrugs weggelopen."

Het agentenduo ziet naast de harddrugs ook een boor liggen. Mogelijk is de eigenaar van de drugs van plan om de drugs achter de platen van de camper te verstoppen, maar omdat de politie al ter plaatse is, hebben ze daar de kans niet meer voor. De camper zelf blijkt namelijk voor drie dagen gehuurd te zijn in België. "Wij vermoeden dat ze de camper willen gebruiken om de drugs te vervoeren. Het verhaal dat bij de huur van de camper is verteld, klopt sowieso niet. De huurder zou de camper voor slechts drie dagen nodig hebben om naar het Gardameer te rijden. Dat gebeurt helemaal niet, want hij staat op die parkeerplaats. Een erg ongeloofwaardig verhaal", vindt de teamleider van het ondermijningsteam in Limburg.

Actief drugslab

Vlak na de vondst van de harddrugs komt plots ook TCI-informatie binnen waarin staat dat 'de kale' een actief drugslab zou hebben. Ook zou W.S. weleens vuile zaakjes regelen voor zijn vader, pa S. Op dat moment besluit het team in overleg met de officier van justitie om de zaak voor de duur van twee weken op te waarderen. "We hopen natuurlijk bij dat lab uit te komen. Beide verdachten, zowel vader als zoon, zijn in België ook al eens veroordeeld voor vijf jaar celstraf in verband met de productie van synthetische drugs", aldus de zaaksofficier.

Binnen de gestelde termijn van twee weken is intensief onderzoek gedaan. Zo gaat een observatieteam op pad dat uitkomt bij een afgelegen loods, langs een kanaal in een Limburgs kerkdorp. Aldaar zien leden van het team vader en zoon S. en nog een derde verdachte in de loods. Meteen besluit de politie om in te grijpen. Temeer omdat een actief drugslab zeer gevaarlijk is door het explosiegevaar.

Op zaterdagavond 15 augustus valt de politie binnen. Na enig morren, gaat de deur van de loods open en stappen de agenten naar binnen. De loods hangt volgens de teamleider opvallend vol met bolcamera's. Zowel binnen als buiten. "De afzuiginstallatie maakt zoveel lawaai dat de drie ons niet

binnen horen komen. Vluchten gaat daarom niet meer." Ze treffen vader, zoon en een zekere meneer M. 'met de vingers in de pap' aan. "Een mooie heterdaadsituatie, precies zoals gehoopt", zegt de officier.

Ruilmiddel

De huurder van de camper verklaart later desgevraagd dat hij de camper op verzoek van pa S. huurde. W.S. is met de doos in de deuropening gezien en zo lijkt de 'zakenrelatie' van vader en zoon zichtbaar te worden. "Dat maakt dit onderzoek zo mooi. Onze bevindingen en vermoedens lijken aan alle kanten samen te komen en te kloppen", zegt de zaaksofficier. Zowel de teamleider als de officier vinden het vreemd dat ze ook heroïne aantreffen, omdat dat geen synthetische drug is. "Een verklaring zou kunnen zijn dat de verdachten ermee betalen, dat ze het inzetten als ruilmiddel. Mogelijk waren W.S. en de vier personen op de parkeerplaats bezig met een deal", aldus de teamleider.

Op de tenlastelegging van 'de kale' komt het bezit van de 72 kilo harddrugs en de productie van synthetische drugs, meer specifiek amfetamine, te staan. Laatstgenoemde geldt voor alle drie de mannen. De officier weet nog niet wat ze gaat eisen, maar vaststaat dat de verdachten alle drie al eens eerder veroordeeld zijn voor de productie van synthetische drugs. Ze verwacht daarom uit te komen op een jarenlange celstraf.

Paal en perk

De officier prijst vooral de volharding van het onderzoeksteam, dat al dik in het werk zat vanwege de vakantieperiode als de zaak speelt. De zaaksofficier en het team spreken daarom af dat ze twee weken onderzoek doen. Als dat niets oplevert, gaat de stekker er uit. "We zaten zó dichtbij en zijn daarom nog even doorgegaan. Met succes: er zitten slechts vier weken tussen de melding van de auto-inbraak en de vondst van het draaiende lab." Paal en perk durven stellen aan termijnen is volgens de officier van justitie de kracht van de intensivering Zuid.

De pro forma-behandeling van de zaak vindt plaats op 27 november. De verdachten blijven vastzitten tot de inhoudelijke behandeling. De Belgen hebben de officier laten weten dat ze pa S. ook nog graag uitgeleverd willen krijgen, omdat hij zijn straf in België nog uit moet zitten. Mogelijk komt 'senior' daarom zelfs twee keer aan de beurt bij justitie.

5. Dumpingen

Een van de uitwassen van drugscriminaliteit in het Zuiden die voor de samenleving het meest zichtbaar is, zijn de dumpingen van synthetisch drugsafval. Men vindt de –vaak lekkende– vaten met afval in het bos of op een boerenerf. Dit zijn schadelijke, vaak gevaarlijke stoffen. In dit hoofdstuk wordt besproken wat ten aanzien van deze uitwas door de intensivering op ondermijnende criminaliteit wordt ondernomen.

Bij de productie van synthetische drugs komt veel afval vrij. Omdat de productie verboden is, wordt het afval niet tegen betaling aangeboden aan een vergunde verwerker. In 2014 komt de teller uit op ca. 230 dumpingen. De gemiddelde kosten die zijn gemoeid met het opruimen bedragen 20.000 euro per dumping. De totale schadepost voor het opruimen komt daarmee op ruim 4,5 miljoen euro. De eigenaar van de grond, overheid en/of de terreinbeheerder, draait op voor deze kosten. Omdat de eigenaar van de grond veelal geen bemoeienis heeft gehad met de productie van synthetische drugs, wordt het als onrechtvaardig gezien dat hij wel voor de opruimkosten moet opdraaien. Het Functioneel Parket heeft stappen gezet rond de vorming van een schadefonds, op strafrechtelijke titel (14c sr), naar analogie van het aan het Schadefonds Geweldsmisdrijven opgehangen fonds dat is ingesteld naar aanleiding van de Facebookrellen in Haren. Dit zou tot gevolg hebben dat de rekening voortaan bij de vervuiler kan worden gelegd. In de uitvoering van de regeling wordt naast art 14c Sr ook de mogelijkheid voor een specifieke ontneming meegenomen. Het voorstel ligt bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Dit traject loopt gelijk op met de ontwikkeling van een schaderegeling voor gemeenten gefinancierd met gelden van Infrastructuur & Milieu (I&M). Daarvoor is door de provincie Brabant een protocol opgesteld en door I&M een miljoen euro ter beschikking gesteld.

Een belangrijke verbetering die heeft plaatsgevonden sinds de Intensivering Zuid-Nederland is het eenduidig optreden ten aanzien van een dumping. Dit optreden van de betrokken overheidspartners[18] is vastgelegd in een dumpingenprotocol. Hierin staat beschreven hoe gehandeld moet worden bij het aantreffen van een dumping van synthetisch drugsafval. Er is in de politiesystemen een aparte BVH-code aangemaakt voor dumpingen. Iedere dumping wordt voortaan benaderd als een plaats delict en goed geregistreerd, waardoor de cijfers over de dumpingen betrouwbaarder worden.

Tot nu toe zijn **68** dumplocaties in Zuid onderzocht door de intensivering Zuid-Nederland.

Het Functioneel Parket heeft met het Landelijk Parket een aantal expertmeetings georganiseerd om invulling te geven aan de gestelde doel om de criminele netwerken te verstoren en de productie van de verdovende middelen te reduceren. Dit heeft onder andere geresulteerd in het slimmer inzetten van

[18] Brandweer, gemeente, politie e.d.

controlebevoegdheden van toezichthouders ten aanzien van de WED (Wet Economische Delicten). Ook is de ontwikkeling van detectieapparatuur (de e-nose) in gang gezet. Dit is een innovatief apparaat om te helpen bij de opsporing van dumpingen, dat informatie kan opleveren waardoor terug gerechercheerd kan worden naar de lablocatie. Daarnaast zijn expertmeetings georganiseerd door de betrokken provincies. Op deze bijeenkomsten is informatie gedeeld over o.a. de verschijningsvormen.

“Dumpen” gebeurt namelijk niet alleen door het neergooien van vaten in water en bodem en incidenteel het dumpen via het riool. Er vinden eveneens lozingen plaats via bestelauto’s/ aanhangwagens die zodanig geprepareerd zijn dat al rijdend geloosd wordt met een slang, al dan niet verbonden aan een pomp. Er wordt met dit soort voertuigen rondgereden over dijken en in natuurgebieden. Ook het mengen van afval met regulier al dan niet gevaarlijk afval is waargenomen, evenals het in brand steken van synthetisch drugsafval en het achterlaten in gestolen vrachtauto’s of trailers.

Onderzocht is ook of afvalverwerkingsbedrijven mogelijk een rol spelen bij het wegwerken van drugsafval. Aanleiding hiertoe waren signalen en aanwijzingen bij de start van de intensivering Zuid-Nederland dat producenten van synthetische drugs het chemisch afval zouden aanbieden bij reguliere afvalverwerkingsbedrijven, die hier al dan niet van op de hoogte zouden zijn. Er is daarom een separaat project opgestart, waarbij in gesprek is gegaan met afvalverwerkingsbedrijven om hen weerbaar te maken en voor te lichten over de mogelijke gevaren en risico’s die kunnen gepaard gaan met het aannemen van synthetische drugsafval ter verwerking. Tot op heden hebben de aanwijzingen geen concrete gevallen in beeld gebracht, en derhalve ook niet tot enig strafrechtelijk onderzoek geleid.

Een andere incidentele vorm van “dumpen” is het benaderen van boeren met het “verzoek” om gierkelders ter beschikking te stellen om daar het afval in op te slaan. Dit afval wordt vervolgens vermengd met de mest en uitgereden over landbouwgrond. Dit leidt tot bodemvervuiling met als gevolg bodemarmoede. In één geval is na onderzoek door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gebleken dat concentraties van drugsafval aanwezig waren in de gewassen die op het land werden verbouwd. Het betrof lichte concentraties MDMA, de werkzame stof in xtc-pillen, die gelukkig niet in de voedselketen terecht zijn gekomen. Niet alleen zijn dumpingen vanuit het oogmerk van milieuschade onwenselijk, ook vanuit het oogpunt van voedselveiligheid moeten dumpingen worden voorkomen.

De verwachting is dat de komende jaren duizenden boerenbedrijven gaan stoppen. Dit zou de vatbaarheid voor dit soort benaderingen kunnen doen toenemen. Het is daarom belangrijk dat er blijvend aandacht wordt besteed aan de dumpingenproblematiek. Het barrièremodel zal op de nieuwe bevindingen worden aangepast, zodat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn op de actuele verschijningsvormen. Daarnaast zullen de ervaringen gedeeld worden met de Belgen om te voorkomen dat er een verschuivingseffect zal optreden.

6. Overige focus

De ondermijnende problematiek in het Zuiden kent een lange historie en heeft zich de laatste vijfendertig jaar door verschillende oorzaken sterk ontwikkeld (o.a. historische smokkel- en productienetwerken, gunstige ligging ten opzichte van het buitenland maar ook ten opzichte van de haven van Rotterdam, landelijk gebied). De georganiseerde misdaad heeft zich, met name op het gebied van de hennepteelt en de synthetische drugs, lokaal verankerd in de Brabantse, Zeeuwse en Limburgse samenleving. Het zuiden van Nederland is wereldleider op het gebied van de productie en expertise op deze ondermijnende criminaliteitsvormen. Het grootste deel van de productie is niet voor de Nederlandse markt bedoeld, maar wordt afgezet in het buitenland. De gunstige ligging van het Zuiden ten aanzien van het buitenland en de havens spelen hierbij een belangrijke rol.

Bij de aanpak van de ondermijnende criminaliteit in het Zuiden wordt nauw contact onderhouden en samengewerkt met de Belgische en Duitse collega's. Zie hierover verder in hoofdstuk 8.
De zuidelijke criminele samenwerkingsverbanden bestaan veelal uit families die 'het vak' van generatie op generatie doorgeven. De omgeving van deze families weet al jaren dat de families geen legale inkomstenbronnen hebben, maar voelt zich niet vrij om hierover te praten. Dit heeft verschillende oorzaken: is er een zekere maatschappelijke acceptatie ontstaan, de onderwereld geeft bijvoorbeeld middels het sponseren van de lokale voetbalvereniging terug aan de omgeving of er wordt door de bovenwereld geld verdiend aan het leveren van diensten/goederen aan de onderwereld. De criminele families zullen extra onder de loep worden genomen.

Hetzelfde geldt voor bepaalde hotspots. Dit zal deels plekken betreffen waarvan men weet dat er van alles gebeurt wat het daglicht niet kan verdragen. Onder andere ten behoeve van de aanpak van de hotspots is de Dienst Infrastructuur van de Landelijke Eenheid aangesloten bij de Intensivering Zuid-Nederland.

Deels zullen het ook minder voor de hand liggende hotspots zijn zoals opslagplaatsen, boerenbedrijven of havens. Criminelen zoeken naar plaatsen waar zij afval of goederen kwijt kunnen. Door de economische situatie zijn sommige plaatsen/personen kwetsbaar en vatbaarder om in de greep van de criminelen te komen. Deze hotspots zullen integraal worden aangepakt. De Dienst Infra van de Landelijke Eenheid heeft, bovenop de 125 fte van de Nationale Politie, capaciteit ter beschikking gesteld voor de Intensivering Zuid-Nederland. Dienst Infra is verantwoordelijk voor het veiliger maken van de infrastructuur (weg, spoor, water en lucht) en het ondersteunen van de regionale eenheden met bijzondere middelen en specialistische kennis. De Dienst Infra richt zich dan ook onder andere op de criminele activiteiten binnen transportstromen en aanverwante hotspots. Tot op heden heeft de Dienst Infra vele (integrale) interventies uitgevoerd. Hierover zijn geen exacte cijfers beschikbaar. Het gaat

onder andere om het inzetten van ANPR[19]-apparatuur ten behoeve van de intensivering en het uitvoeren van controles (bijvoorbeeld vervoer van chemicaliën of controleren van voertuigen in het kader van artikel 11a OW)[20].

[19] Bij ANPR (Automatic NumberPlate Recognition) scant een camera kentekens van voorbijrijdende voertuigen. De gelezen kentekens worden vergeleken met een referentiebestand in een computersysteem. Een referentiebestand is een lijst met kentekens die op naam staan van personen die worden gezocht, boetes open hebben staan of om andere redenen bij de politie bekend zijn.

[20] Artikel 11 a Opiumwet betreft de strafbaarheid van de voorbereidingshandelingen ten behoeve van de beroeps- of bedrijfsmatige hennepteelt

7. Locaties

Voor zowel de productie van hennep als synthetische drugs is het essentieel om een fysieke productielocatie te hebben. Gedurende de Intensivering Zuid-Nederland zijn in het verslagjaar honderden locaties doorzocht.

locaties	
doorzochte woningen	**125 woningen**
doorzochte bedrijfspanden	**162 panden**
doorzochte henneplocaties	**121 locaties**
doorzochte opslaglocaties chemicaliën	**30 locaties**
doorzochte productieplaatsen synthetische drugs (labs)	**29 locaties**

Indien in een pand verdovende middelen worden aangetroffen die op lijst I of II van de Opiumwet zijn vermeld, kunnen deze panden door de burgemeester op grond van artikel 13 b OW gesloten worden. In Zuid-Nederland zijn grote verschillen in aantallen sluitingen per gemeente. Samen met de TF BZ heeft het OM hierover een expertmeeting georganiseerd om gemeentes te wijzen op het belang en de mogelijkheden rondom art. 13 b OW.

In Zuid-Nederland hebben in één jaar 34 bestuurlijke sluitingen plaatsgevonden. Tweemaal is de wet BIBOB toegepast om te voorkomen dat criminelen panden in handen kregen. Driemaal zijn stopgesprekken gevoerd met ondernemingen die zich schuldig maakten aan strafbaar handelen. Veelal betrof dat de verhuur van locaties ten behoeve van criminelen, waarbij tijdens het gesprek wordt gesproken over noodzaak om te voorkomen dat panden in handen komen van criminelen.

Door het inzicht in de criminele netwerken is bekend dat de criminele samenwerkingsverbanden die zich bezig houden met de productie van synthetische drugs, veelal ook hennepkwekerijen hebben. De panden die zij hiervoor nodig hebben, worden dikwijls hergebruikt. Zo is meermalen gezien dat hetzelfde pand na verloop van tijd wederom in gebruik wordt genomen.

8 Internationaal

8.1 Aansluiting

De haven van Antwerpen, Hamburg en de grensstreek zijn belangrijke focuspunten bij intensiveringsaanpak. Hardware, precursoren en chemicaliën worden (al dan niet via België) vanuit voornamelijk China via andere landen als Spanje, Polen en Duitsland naar Nederland vervoerd. De Belgische collega's van Federale Gerechtelijke Politie in Antwerpen en de Federale Gerechtelijke Politie Limburg zijn dan ook snel na de start aangesloten bij de Intensivering Zuid-Nederland. In het tweede jaar van de intensivering zullen de banden met Duitsland ook aangehaald worden. Naast de haven van Rotterdam en Antwerpen, speelt Hamburg namelijk ook een belangrijke rol bij de aanlevering van precursoren.
Door de aansluiting van de Belgen kon ook geanticipeerd worden op verplaatsingseffecten die werden geconstateerd (zie ook hoofdstuk 10). Ook Duitsland zal nauwer betrokken worden bij de intensivering om verplaatsingseffecten zoveel mogelijk tegen te gaan.

Aan het slot van dit hoofdstuk is een verhaal opgenomen waaruit de samenwerking met de België in een onderzoek tot uitdrukking wordt gebracht.

België
17 afgeronde interventies met relatie richting België
10 waarbij ook daadwerkelijk een interventie in België heeft plaatsgevonden

Duitsland
7 afgeronde interventies met relatie richting Duitsland
3 waarbij ook daadwerkelijk een interventie in Duitsland heeft plaatsgevonden

De relatie met Duitsland zal in het tweede jaar verder worden geïntensiveerd omdat veel van de synthetische drugs in het buitenland worden verkocht. Dit gaat ook veelvuldig met de (pakket)post. Dit heeft ertoe geleid dat sommige landen 100% controles doen op Nederlandse post, zoals Australië. De criminelen anticiperen hierop door de post voortaan vanuit Duitsland te verzenden. Afgelopen twee jaar is bij o.a. het Landelijk Parket door het project ITOM (*Illegal Trade on Online Marketplaces*) veel ervaring opgedaan met het opsporen van verkopers door middel van het traceren van postpakketten. Deze ervaringen zullen ook ten behoeve van de Intensivering Zuid-Nederland worden aangewend.

8.2 Story Grensoverschrijdende smokkel van hennep met aardbeiengeur

Een 'wietkoerier' rijdt bijna dagelijks van Nederland naar België, met vijf kilo hennep die naar vers fruit geurt. Aardbeien om precies te zijn. Vermoedelijk een smokkeltechniek om de politie bij mogelijke controles te misleiden. De Belgische politie doet sinds de zomer van 2014 uitgebreid onderzoek naar de criminele handel en wandel van deze koerier. Maar onze zuiderburen hebben het Nederlandse ondermijningsteam Zeeland-West-Brabant (ZWB) hard nodig om de Nederlandse roverhoofdman, degene die de koerier bevoorraadt, te ontmaskeren.

In deze zaak kiezen politie en justitie voor twee parallelle onderzoeken, waarbij de Nederlanders de leverancier proberen te identificeren die de koerier bevoorraadt en de Belgen zich op de koerier richten. Het ondermijningsteam ZWB geeft graag gehoor aan de oproep van de Belgen om hen een handje te helpen. Op 28 januari 2015 reist een aantal rechercheurs van het Ondermijningsteam naar België om de zaak te bespreken. De teamleider van het ondermijningsteam ZWB geeft aan dat ze in een luxepositie zitten omdat de Belgische collega's al uitgebreid onderzoek doen en bereid zijn om die informatie ook met Nederland te delen. "De Belgen hebben al taps aangesloten en een baken onder de auto van de koerier geplaatst. Zo'n 80% van het speurwerk van hen is dus al klaar, met die informatie kunnen wij snel aan de slag."

Jas aantrekken

Door het baken onder de auto weten de Belgen precies welke route de wietkoerier aflegt. Zij zien hoe de man vanuit Roosendaal met zijn autootje naar de omgeving Dendermonde rijdt en daar een groot aantal dealers, naar schatting tweehonderd, bevoorraadt. De teamleider: "In onze onderzoeken komen opvallend veel grote jongens in de hennep uit de omgeving Roosendaal en Bergen op Zoom. Ik sta er daarom niet van te kijken dat deze zaak zich daar afspeelt." Volgens de teamleider was dit onderzoek vrij eenvoudig voor het Ondermijningsteam. "Gewoon een kwestie van je jas aantrekken, in de bosjes gaan liggen en kijken wat er gebeurt. We weten van de Belgische collega's al om welke auto het gaat en op welke tijdstippen de heren elkaar ontmoeten. Zo zien we al op 30 januari een verdachte ontmoeting op een parkeerplaats en krijgen we onze verdachte in het vizier: een man die ´Piet´ wordt genoemd. Dankzij de goede samenwerking met de Belgen hebben we de identiteit van de verdachte al binnen twee dagen achterhaald."

Binnen de aanpak Intensivering Zuid-Nederland zien de ondermijningsteams vaker een relatie tussen Nederland en België als het gaat om drugshandel. "Synthetische drugs en vooral de grondstoffen voor de productie van synthetische drugs komen regelmatig vanuit België naar ons toe, terwijl hennep weer in gigantische hoeveelheden van Nederland naar België gaat. Daarom is samenwerking tussen beide landen erg belangrijk. Dat blijkt ook weer uit deze zaak", aldus de teamleider ZWB. Met Nederlandse hulp kunnen de Belgen de zaak van kop tot staart aanpakken, wat anders niet goed mogelijk is. En dat zonder gebruik te hoeven maken van tijdrovende rechtshulpverzoeken. De teamleider ZWB denkt dat politie en

justitie de grens tussen Nederland en België meer in onderzoeken moeten betrekken omdat daar mogelijk kansen liggen. "Juist doordat de grenzen open zijn, rijden drugscriminelen makkelijk met een busje heen en weer en wanen ze zich onaantastbaar. Ze verstoppen de drugs vaak niet eens, maar leggen het gewoon achter in een bestelbusje. Verdachten hebben de illusie dat ze onzichtbaar zijn voor beide overheden. Daar kunnen wij denk ik mooi gebruik van maken."

Aardbeienplant

Omdat het om twee parallelonderzoeken in Nederland en België gaat, spreken beide landen af dat ze een gezamenlijke actiedag houden op 2 maart 2015. In Nederland vinden er doorzoekingen plaats op 4 locaties, in België maar liefst 42. "Bij de aanhouding van leverancier Piet die dag, heeft hij een dagopbrengst van 7.200 euro bij zich. Als hij dat vijf dagen in de week verdient, zet hij dus miljoenen om op jaarbasis. Aan zijn woning is dat overigens niet te zien, dus het geld gaat ergens heen maar wij zien niet waar."

In totaal pakken beide landen die dag een veertigtal personen op, onder wie ook de 'wietkoerier'. Tijdens de doorzoekingen vinden de Hollandse speurders onder meer een gestolen portemonnee en 25 mogelijk gemanipuleerde gokmachines. In verband met die bijzondere vondst is samenwerking met de Kansspelautoriteit gezocht. Ook vinden rechercheurs in een bedrijfspand ongeveer zes kilo vacuüm verpakte hennep. De softdrugs zijn vochtig en de speurders ruiken een sterkte brandstofgeur. Het lijkt er op dat de hennep in brandstof is gedrenkt. Dit kan zijn om de sterke geur van de softdrugs te verdoezelen, maar de hennep kan ook in brandstoftanks zijn vervoerd. Dat is nog niet duidelijk geworden. Volgens een tactisch rechercheur uit het Ondermijningsteam zijn dat werkwijzen die drugscriminelen vaker hanteren.

De Belgen nemen onder meer de naar aardbeien geurende hennep in beslag, die ze vervolgens laten onderzoeken in een lab. Wat blijkt: het gaat niet om softdrugs gedompeld in aardbeiengeur of iets dergelijks, maar om een kruising van de hennep met een andere plant, in dit geval dus een aardbeienplant.

1,5 miljoen euro

Het onderzoeksteam heeft de drugshandel van de afgelopen zeven maanden in kaart gebracht en ze vermoedt dat het die ook hard kan maken. Zo komen rechercheurs op een voorlopige berekening van ongeveer 1,5 miljoen euro wederrechtelijk verkregen voordeel. "Hoewel er nog meer uit de zaak gehaald kan worden, past dat niet bij de intensiveringsaanpak. Die richt zich op kortdurende onderzoeken en snelle interventies. Ik denk wel dat politie en justitie in Nederland en België de verdachten samen een flinke tik hebben gegeven", aldus de teamleider.

Volgens de teamleider ZWB gaan ze vanuit het strafrecht minder de diepte in, waardoor misschien minder zicht wordt verkregen op een verdachte en zijn vermogensbestanddelen. Maar de kracht van de

Intensivering Zuid-Nederland is wel dat verschillende partners als één overheid optreden. "De hoofdverdachte verdient miljoenen op jaarbasis, wat interessant is voor de ontneming. Wij geven de informatie ook door aan de Belastingdienst, zodat ook zij mogelijk kan optreden. Voor de gokkasten kloppen we aan bij de Kansspelautoriteit. En we proberen de verdachte te 'plukken', ook al hebben we in dit geval weinig vermogen in beslag kunnen nemen. We kunnen verdachten zo overheidsbreed stevig aanpakken."

Het onderzoek is nu afgerond en het dossier wordt opgemaakt. De eerste zittingsdatum is nog niet bekend.

8.3 Chemicaliën

De FIOD is vlak na de start van de Intensivering Zuid-Nederland ook aangesloten. Zij doen strafrechtelijke onderzoeken naar de invoer van chemicaliën en precursoren. In Nederland is het voor criminelen heel moeilijk om aan deze chemicaliën te komen. Door de focus van de Intensivering Zuid-Nederland en de samenwerking met België is gebleken dat Nederlandse criminelen in België op eenvoudige wijze chemicaliën kunnen inkopen. Door de samenwerking met de Belgen wordt dit aangepakt. Hierdoor zal het voor de Nederlandse producenten van de synthetische drugs moeilijker worden om aan de benodigde stoffen te komen. De douane speelt hierbij geen rol aangezien het gaat om Schengenlanden. De douane controleert alleen op invoer afkomstig uit een land buiten het Schengengebied.

9. Beslag

9.1 Wapens

De productie van hennep en synthetische drugs is een lucratieve bedrijfstak. Door de veelheid van interventies wordt getracht de pakkans te vergroten en zoveel mogelijk de bedrijfsvoering te verstoren. Het feit dat er zoveel geld in de wereld van de hennep en synthetische drugs omgaat, zorgt ook voor een continue geweldsdreiging. De criminelen schuwen geweld, intimidaties, afpersingen en zelfs liquidaties niet. In het eerste jaar is dan ook een groot wapenarsenaal aangetroffen op de verschillende locaties. In totaal zijn 169 wapens en geweldsmiddelen aangetroffen. Het gaat daarbij om o.a. om handvuurwapens, handgranaten en automatische wapens. Alle aantroffen wapens worden nader onderzocht en worden ter vergelijking ingevoerd in de politiedatabank wapens en munitie.

9.2 Geld

Met andere overheidspartners wordt zoveel mogelijk financieel vermogen afgepakt. Dit wordt middels een separaat project gedaan door het witwasteam van de FIOD onder leiding van het FP en LP. Daarnaast wordt ook geïnvesteerd op criminelen die nog onherroepelijke ontnemingen hebben openstaan. Veelal staan nog grote bedragen open bij reeds veroordeelde criminelen, terwijl uit observaties blijkt dat zij wel degelijk lijken te beschikken over vermogen. In het kader van de Intensivering Zuid-Nederland zal ten aanzien van deze subjecten een strafrechtelijk executieonderzoek worden opgestart, om zoveel mogelijk vermogen alsnog af te pakken en de opgelegde ontnemingen ten uitvoering te brengen.

Beslag gelegd 1e jaar
106 voertuigen en motoren
12 vaartuigen
23 panden
93 bijzondere goederen
€ 2.864.640,= contanten
€ 1.234.382,= waardebeslag

Integrale acties gericht op financiën 1e jaar	
€ 18.673,=	civiele vorderingen
€ 24.725,=	naheffing door de belastingdienst
€ 392.367,=	boetes opgelegd door belastingdienst
€ 683.617,=	aanslagen door de belastingdienst

Indien de boetes, vorderingen en (voorlopige) aanslagen betaald worden door de verdachten, zijn de verdachten bijna €1,2 miljoen armer. Als daar de in beslag genomen contante bedragen en het waardebeslag ook bij wordt opgeteld, is voor ruim €5,2 miljoen weggehaald bij de criminelen in Zuid-Nederland.

10. Effect van de intensivering

10.1 Wijze van de effectmeting

De belangrijke vraag die voorligt, is of de gezamenlijke inspanningen leiden tot (het gewenste) effect. Er kan daarbij onderscheid worden gemaakt tussen een intern en een extern effect. Met intern effect wordt bedoeld: wat heeft de vernieuwende aanpak van de intensivering teweeg gebracht binnen de betrokken partnerorganisaties? Extern: wat heeft de intensivering betekend voor de samenleving en wat heeft het teweeg gebracht binnen het criminele milieu?

Met betrekking tot de interne effectmeting is gebleken dat de korte slimme interventies intern hebben geleid tot een grotere slagkracht. In het verleden werden alvorens tot een actie over te gaan (langdurig) bob-middelen[21] ingezet om een crimineel samenwerkingsverband in kaart te brengen en op te rollen. De Intensivering Zuid-Nederland kiest ervoor om al bij de eerste signalen over te gaan tot interventie. Deze interventies blijken een goed inzicht en doorzicht op te leveren in de criminele netwerken. Dit levert derhalve een korte doorlooptijd op, besparing ten aanzien van de inzet van bob-middelen, minder omvangrijke dossiers en op termijn ook snellere afdoeningen. Daar tegenover staat dat er vaak een interventie wordt gedaan om een lab of kwekerij weg te halen maar er niet altijd een verdachte kan worden aangehouden. Uiteraard wordt hij wel getroffen door het verlies van zijn productie en daarmee gepaard gaande hardware. Met deze werkwijze wordt o.a. in Limburg inmiddels ook geëxperimenteerd op andere ondermijnende criminaliteitsvormen.

Een ander effect is dat door de Intensivering Zuid-Nederland meer regio-overstijgend wordt gewerkt, zowel door de politie en het OM als de ketenpartners. Kennis en ervaringen worden over en weer beter uitgewisseld. De criminelen bewegen zich over het hele gebied van Zuid-Nederland en daarbuiten. Door de onderlinge samenwerking kunnen sneller verbanden tussen zaken beter gelegd worden, wat de opsporing ten goede komt. Ten slotte kan ten aanzien van het interne effect gesteld worden dat de focus op snelle interventies heeft geleid tot een grotere dynamiek tussen politie en OM. We zijn minder afwachtend geworden. Het opsporingspalet is als het ware uitgebreid met meer offensieve tactieken, en heeft geleid tot een meer assertieve en actiegerichte houding.

In tegenstelling tot wat een korte interventie zou doen vermoeden, worden niet alleen de kleine criminelen hierdoor getroffen. Uit het eerste jaar van de intensivering kan worden geconcludeerd dat de opsporingscapaciteit flexibeler wordt ingezet, en dat hiermee zowel kleine als grotere criminelen worden aangepakt. Met een slimme korte interventie blijken ook grotere criminelen hard te worden getroffen. Meermaals hebben korte slimme interventies geleid tot grote vondsten. Hiermee is ook regelmatig een stevige bewijslast opgebouwd tegen (voorheen onaantastbaar betitelde) grote criminelen, die ook zijn aangehouden.

[21] Bijzondere opsporingsbevoegdheid.

Vanaf de start van de intensivering is als doel gesteld om in beeld te brengen wat de mogelijke effecten binnen het criminele milieu zijn, naar aanleiding van alle uitgevoerde interventies van de ondermijningsteams: externe effectmeting. Rondom deze effectmeting is een kanttekening vooraf op zijn plaats. Om een volledige effectmeting te kunnen doen, zou een 0-meting nodig zijn. Echter gezien de acute situatie rondom de ondermijning in Zuid-Nederland is direct tot actie overgegaan en is niet eerst een dergelijke 0-meting gedaan. Daarbij maakt de intensivering op de aanpak van de ondermijnende criminaliteit onderdeel uit van een groter geheel. In de bestrijding van ondermijnende criminaliteit zijn naast de 125 fte ook andere overheidspartners actief, waaronder de deelnemende RIEC's, Taskforce BZ, Belastingdienst en gemeenten. Daarnaast zijn binnen de betrokken politie-eenheden en het OM ook andere afdelingen bezig met de aanpak van ondermijnende criminaliteit, zoals de districtsrecherche en andere teams van generieke opsporing.

Dit maakt dat onderstaande signalen tot effect niet één op één toe te schrijven zijn aan alleen de intensivering van de 125 fte tactische recherchecapaciteit. Feit is wel dat in het afgelopen jaar een aaneenschakeling van interventies heeft plaatsgevonden binnen het criminele milieu door de ondermijningsteams van de politie, FIOD, OM, maar ook de Dienst Infra van de LE en aan Belgische kant de Federale Gerechtelijke Politie. Hierbij zijn het bestuur, de belastingdienst en de provincies ook nauw betrokken.

De gezamenlijke resultaten zoals beschreven in voorgaand hoofdstuk getuigen van deze verhoogde dynamiek in de aanpak. Gezien de aard van de criminaliteit en de verankering in de samenleving in het Zuiden, is na één of twee jaar Intensivering Zuid-Nederland geen grootse verschuiving te verwachten. Om toch zicht te krijgen op de behaalde effecten, is een aantal parameters bepaald die signalen opleveren tot het bereikte effect. Hiervoor zijn gevalideerde cijfers gebruikt ten aanzien van aangetroffen drugslabs en dumpingen in Zuid-Nederland. In aanvulling daarop is ook informatie verkregen uit criminele inlichtingen en informatie uit lopende opsporingsonderzoeken van de Intensivering Zuid-Nederland. Deze informatie is gebundeld en heeft geleid tot onderstaande indicaties van effect.

10.2 ERISSP[22]: Synthetische drugslabs en dumpingen

Er is gekeken naar de ontwikkelingen in locaties van drugslabs en dumpingen in Zuid-Nederland. Tot aan de start van de Intensivering Zuid-Nederland lag het zwaartepunt van aangetroffen drugslabs en dumpingen in Zuid-Nederland. Als voorbeeld, gedurende 2014 lag nagenoeg 50% van alle aangetroffen synthetische drugslabs binnen de drie zuidelijke eenheden. Verder betrof de omvang van het aantal aangetroffen dumpingen in de eerste maanden van 2015 (tot mei) in de drie zuidelijke eenheden 67% van het totaal het aantal dumpingen van drugsafval in Nederland. Het structureel aantreffen van

[22] ERISSP: *European Reporting on Illicit Synthetic Substance Production sites*. Europees informatiesysteem met actieve locaties op drugslabs, opslag hardware en chemicaliën en dumpingen van hardware en (drugs)chemicaliën.

synthetische drugslabs en dumpingen in andere delen van Nederland of aangrenzende landen België of Duitsland zou kunnen duiden op een verplaatsingseffect.

Vanuit Europees verband wordt het informatiesysteem ERISSP bijgehouden. ERISSP staat voor *European Reporting on Illicit Synthetic Substance Production Sites*. Dit Europees informatiesysteem is bedoeld om strategische beslissingen binnen Europa op het gebied van drugsbestrijding te nemen, voor vergelijking tussen lidstaten. In dit systeem wordt een overzicht bijgehouden met locaties van aangetroffen drugslabs, opslag hardware en chemicaliën en dumpingen van hardware en (drugs)chemicaliën. Dit systeem wordt bijgehouden door de afdeling Specialistische Ondersteuning van de DLR. Deze paragraaf omschrijft de bevindingen van ERISSP voor de drie zuidelijke eenheden, waarbij een vergelijking heeft plaatsgevonden met cijfermateriaal over 2014 met de eerste helft van 2015. Voor algemene opmerkingen, details en beperkende factoren wordt verwezen naar de rapportage ‘ERISSP meldingen, synthetische drugs, precursoren en nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) 2014 en de 1e helft 2015’.

Hierin zijn de productieplaatsen en dumpingen vergeleken (de opslagplaatsen zijn buiten beschouwing gelaten). Het was niet mogelijk om een zuivere vergelijking te maken tussen de 1e helft van 2015 en de 1e helft 2014. De cijfers voor de 1e helft 2014 zijn bepaald door de cijfers van 2014 door 2 te delen. Van belang is om te melden dat een sluitende (landelijke) en uniforme registratie op dit moment ontbreekt. Momenteel wordt gewerkt aan de inwerkingtreding van een landelijke registratie. De eenheid Limburg loopt voorop met betrekking tot het werken met uniforme registratie van dumpingen van synthetisch drugsafval. Momenteel zijn in Limburg 90 geregistreerde dumpingen. De eenheid Limburg meent dat er geen sprake is van een daling van het aantal dumpingen. Gezien de gebrekkige (landelijke) registratie blijft het moeilijk om een goed beeld te schetsen.

10.3 Bevindingen uit de rapportage.

Op basis van hetgeen beschikbaar is in het ERISSP systeem zijn de volgende bevindingen gedaan.

Productielocaties:

- Er heeft geen zichtbare verschuiving plaatsgevonden van aangetroffen productielocaties synthetische drugs van Zuid-Nederland naar de rest van Nederland.
- Kijkende naar de productielocaties is duidelijk dat in de 3 zuidelijke eenheden in de eerste helft van 2015 meer productieplaatsen zijn aangetroffen.
- Ten aanzien van de 3 zuidelijke eenheden is er sprake van een duidelijke stijging van aangetroffen productielocaties in ZWB, een lichte stijging in Oost-Brabant en gelijke aantallen in Limburg.
- Wordt naar de aantallen per provincie gekeken is sprake van een grote stijging van aangetroffen productielocaties in de eerste helft van 2015 in Noord-Brabant, gelijkblijvende aantallen in de Limburg en geen productielocaties in Zeeland.

Dumpingen:

- Voor wat betreft dumpingen is een lichte verschuiving van Zuid naar Noord zichtbaar. Hierbij dient opgemerkt te worden dat veel dumpingen (evenzo productieplaatsen) gevonden worden in het grote rivierengebied, grenzend aan Zuid-Nederland maar qua indeling in eenheden en provincies horende bij Midden-Nederland. Gelet op de totaal cijfers voor het hele land zijn de aantallen voor de eerste helft van 2014 en 2015 ongeveer gelijk.
- Voor wat betreft de dumpingen is een daling zichtbaar in de 3 zuidelijke eenheden.
- In de eerste helft van 2015 is het aantal dumpingen het sterkst afgenomen in ZWB, licht gedaald in Oost-Brabant en gelijk gebleven in Limburg. Per provincie gaat het om een sterke daling in Noord-Brabant en gelijkblijvende cijfers in Zeeland en Limburg.
- In aanvulling op de hierboven beschreven bevindingen rondom dumpingen is vanuit de eenheid Limburg aangegeven dat zij zich niet herkennen in het beeld dat het aantal dumpingen is gedaald en er een lichte verschuiving waarneembaar is op het gebied van dumpingen van Zuid naar Noord. Momenteel zit het aantal dumpingen in Limburg voor 2015 op 90 dumpingen.

Zoals eerder aangegeven is het beeld van ERISSP met betrekking Zuid-Nederland opgebouwd uit de beschikbare informatie maar in verband met het ontbreken van uniforme registratie, is het moeilijk om een betrouwbaar beeld te schetsen. De stijging van de aantallen zaken is eerder gelegen in de focus dan in de toename van de criminaliteit op gebied van de verdovende middelen.

10.4 Signalen uit het criminele milieu

In het afgelopen jaar zijn uitspraken uit het criminele milieu bijeen gebracht omtrent verplaatsing, drugs- en/of grondstofprijzen of andere signalen die kunnen wijzen op effect. De TCI-afdelingen van deelnemende eenheden zijn in het afgelopen jaar alert geweest op dergelijke signalen rondom de aanpak van Zuid-Nederland en de runners nemen dit ook actief mee in gesprekken met bronnen. In aanvulling hierop is gekeken naar uitspraken door criminelen gedaan op taplijnen, OVC[23] of binnen verhoren. Ook deze uitspraken zijn verzameld en hebben bijgedragen aan onderstaande signalen.

10.4.1 Signalen in relatie tot georganiseerde hennepteelt

In relatie tot georganiseerde hennepteelt in Zuid-Nederland lijken de interventies daadwerkelijk te hebben bijgedragen tot effect. Hier heeft de inwerkingtreding van de nieuwe wet 11a Opiumwet per 1 maart 2015 zeker aan bijgedragen, waarin ook voorbereidingshandelingen ten aanzien van de georganiseerde hennepteelt strafbaar zijn gesteld.

[23] Opnemen vertrouwelijke communicatie.

- Er wordt gesproken over een verplaatsing van hennepactiviteiten naar andere delen van Nederland, waaronder Gelderland;
- De prijzen voor hennepstekken zijn in het criminele milieu aanzienlijk gestegen met meer dan 100%.[24]

10.4.2 Signalen in relatie tot synthetische drugs

Met betrekking tot synthetische drugs lijken de interventies ook effect te hebben. In grote lijnen komt naar voren dat de impact van de interventies op de criminaliteit rondom synthetische drugs minder lijkt te zijn dan op het aandachtsgebied georganiseerde hennepteelt;

- Meerdere TCI bronnen geven aan dat zij weinig merken van de interventies;
- Synthetische drugslabs worden meer en sneller opgerold, echter hiervoor komen ook weer snel nieuwe drugslabs in de plaats. Dit vergt uiteraard een nieuwe investering in hardware en chemicaliën. Uit informatie blijkt dat bepaalde groeperingen hierdoor niets hebben verdiend
- Met betrekking tot locaties voor synthetische drugslabs is er mogelijk een lichte verschuiving in locaties in de grensstreek België (en mogelijk Duitsland);
- Uit sommige bronnen komt naar voren dat de criminelen weg willen uit het Zuiden omdat daar voornamelijk op gericht wordt;
- Door de interventies ontstaat een schaarste in bepaalde hardware die nodig is voor het productieproces. Met name in de benodigde ketels is een tekort aan het ontstaan.

10.5 Conclusies met betrekking tot Zuid-Nederland

Er zijn in Zuid-Nederland in de eerste helft van 2015 in vergelijking met 2014 meer productielocaties aangetroffen en het aantal dumpingen is gedaald. De extra focus vanuit de Intensivering Zuid-Nederland kan hier een rol in hebben gespeeld. Er is een duidelijke stijging van aangetroffen productielocaties in de eenheid Zeeland/Midden-West Brabant en de eenheid Oost-Brabant en een daling van het aantal geregistreerde dumpingen in beide eenheden. In de eenheid Limburg blijven de aantallen gelijk.

Waarschijnlijk zal het cijfer van de aangetroffen productielocaties in de tweede helft van 2015 in verhouding blijven stijgen, echter de daling van het aantal dumpingen zet niet door. Begin 2016 kunnen de jaarcijfers van 2014 en 2015 vergeleken worden (met daarbij rekening houdend met de beperkingen ten opzichte van de volledigheid van die cijfers).

[24] Blijkt uit TCI informatie, tapgesprekken en informatie uit (lopende) onderzoeken.

11. Resumé en vooruitblik

Het eerste jaar van de geïntensiveerde ondermijningsaanpak in Zuid-Nederland heeft naast successen ook enige lessen opgeleverd, waarmee in het vervolg nog effectiever kan worden geopereerd. Deze lessen en de intenties voor 2016 worden in dit slothoofdstuk kort benoemd.

Meer integraal samenwerken

Het succes van de intensivering ligt niet in de laatste plaats bij de sterk toegenomen slagvaardigheid. De beschikbaarheid en focus van substantiële tactische capaciteit, gekoppeld aan direct beschikbare OM-sturing, maakt het mogelijk om in zeer korte tijd op actuele informatie te acteren. Kansen die zich aandienen kunnen hierdoor direct worden verzilverd. De intensivering had in eerste instantie vooral betrekking op snelle en substantiële versterking van de politie- en OM-inzet in Zuid-Nederland. Dit doel is bereikt. De snelheid van handelen heeft mede tot gevolg gehad dat belangrijke partners als het lokaal bestuur en de belastingdienst niet altijd onmiddellijk en vooraf bij tactische interventies konden worden betrokken. De contacten zijn wat dit betreft in de loop van 2015 al behoorlijk verbeterd; uitgangspunt is nu dat het betrekken van deze partners steevast aan de orde is in de voorbereiding, hoe kort de termijn ook mag zijn. Bij gegronde redenen om niet vooraf de samenwerking te zoeken, wordt in ieder geval zo snel mogelijk na de actie actief contact gezocht en informatie verstrekt. Het OM is hiervoor primair verantwoordelijk.

Meer informatiegestuurd werken

De vele tientallen interventies in het verslagjaar leverden een berg aan informatie op over betrokkenen bij synthetische drugs en hennepteelt in Zuid-Nederland, hun werkwijzen en infrastructuur. Nieuwe interventies en ook de meer langlopende onderzoeken door de landelijke en regionale recherchediensten kunnen optimaal worden gericht wanneer de verkregen informatie wordt opgewerkt tot bruikbare intelligence en strategisch inzicht. Capaciteitsgebrek bij de politie belemmerde tot dusver het maken van adequate analyses. In 2016 wordt opnieuw gepoogd hiervoor analisten beschikbaar te stellen.

Continuïteit van inzet waarborgen

Met personeelskrapte als structureel gegeven is het gelukt de tactische en OM-capaciteit gereserveerd te houden voor het oorspronkelijke doel. Alle betrokkenen beseffen dat die beschikbaarheid een essentiële randvoorwaarde is. In 2016 blijft het van belang voor alle partijen om de toegezegde inzet te waarborgen.

Korte interventies op de criminele infrastructuur voortzetten

Het belangrijkste zichtbare resultaat van de geïntensiveerde ondermijningsaanpak is dat er in de verslagperiode in Zuid-Nederland 417 interventies hebben plaatsgevonden. Dit heeft de druk op de onderwereld aanmerkelijk vergroot, met als gevolg dat de misdaadondernemers veel meer problemen

ondervinden in hun bedrijfsvoering. Dit is een concrete invulling van de strategie om vitale elementen van de criminele industrie te verstoren. Dergelijke interventies worden daarom onverminderd voortgezet.

Strafrechtelijke afhandeling verbeteren

Aangehouden verdachten moeten na schuldigverklaring zo snel mogelijk hun gerechte straf ondergaan. Dit uitgangspunt bleek om meerdere redenen in 2015 nog lastig te realiseren. Het OM werkt samen met de rechtspraak, de politie en het NFI hard aan substantiële verbetering van de opvolging in de strafrechtsketen, ook in Zuid-Nederland. Gedurende het jaar 2016 zal met regelmaat worden gerapporteerd over de justitiële afhandeling van zaken die uit intensiveringsonderzoeken voortkomen.

Afpakken verder versterken

Het daadwerkelijk ontnemen van misdaadgeld vormt een belangrijk onderdeel van de misdaadbestrijding, vooral ook in Zuid-Nederland waar zeer grote drugswinsten worden gemaakt. Hiervoor is in het eerste jaar van de intensivering al veel aandacht geweest, en die zal in 2016 verder worden versterkt. Van iedere verdachte die in beeld komt, wordt gezocht naar mogelijkheden om onwettig verkregen vermogen te traceren en confisqueren. Daarnaast wordt ook gezocht naar facilitators die het wegsluizen van misdaadgeld helpen organiseren. De verbondenheid van de FIOD en het Functioneel Parket met de intensivering is hierbij van grote waarde.

Internationale samenwerking verder versterken

De criminele industrie in Zuid-Nederland tracht te profiteren van de nabije landsgrenzen om overheidsingrijpen te ontlopen, onder meer door productielocaties net over de grens te vestigen en daar ook op een veilige manier aan grondstoffen te komen. De samenwerking met Belgische autoriteiten is erg behulpzaam gebleken om zulke tactieken inzichtelijk te maken en ze effectief tegen te gaan. Naarmate de bestrijdingsdruk toeneemt zien we meer verplaatsing: het zogenoemde ‘waterbedeffect’. Om die redenen zal in 2016 ook de samenwerking met de Duitse collega’s verder worden versterkt.

Intensivering ondermijningsaanpak: successen en verbeterkansen

Dit jaarbericht maakt zichtbaar hoe de geïntensiveerde ondermijningsaanpak in Zuid-Nederland eind 2014 van start is gegaan en in 2015 bestendige vorm heeft gekregen, welke resultaten er tot dusver zijn behaald en hoe de aanpak in 2016 verder gestalte zal krijgen. Het doel van de geïntensiveerde aanpak van ondermijnende criminaliteit, namelijk het verstoren van de criminele netwerken en het substantieel terugdringen van de productie van hennep en synthetische drugs om dreiging van ondermijning weg te nemen, is dichterbij gekomen. Het beeld is daarmee hoopvol, maar tegelijk is het goed als we zelfkritisch blijven, lessen leren en de verdere verbeterkansen goed benutten. Samen met de partners boeken we dan concrete en betekenisvolle successen in de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Bijlagen

Bijlage I: resultaten Intensivering Zuid-Nederland (periode 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2015)

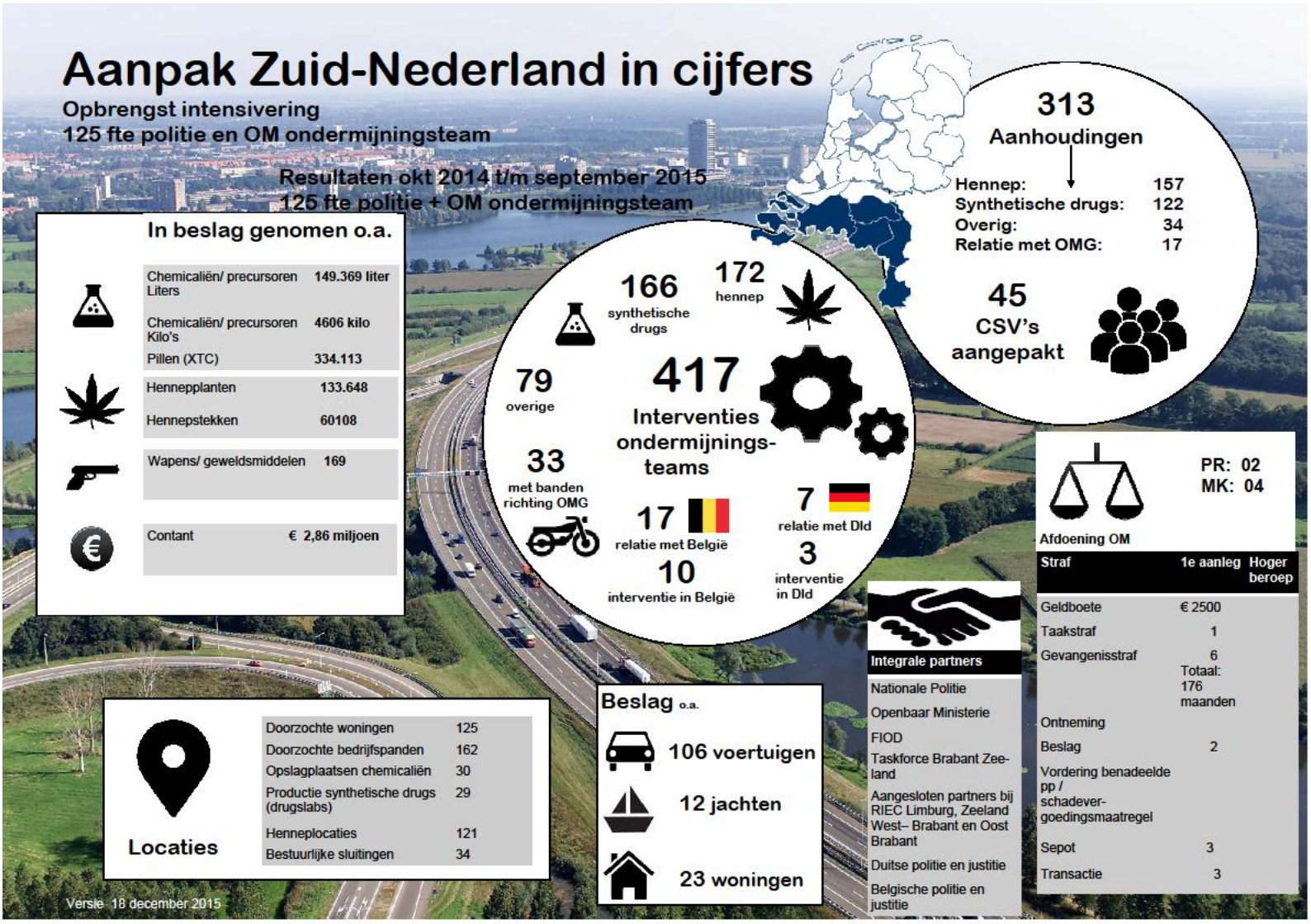

Bijlage II: Web- en krantenartikelen aangaande het eerste jaar van de Intensivering van de aanpak ondermijning in Zuid-Nederland

De Telegraaf

wo 30 sep 2015, 12:02

81.000 euro boete of drie jaar cel voor 'onschuldige' klusjes

De leerlingen elektrotechniek Wiebe en Patrick uit Tolbert bezoeken de 'wietcontainer' van justitie. Het brengt ze niet op snode ideeën: ""Ik wil er niets mee te maken hebben.""
Foto Thijs Rooimans

Justitie maakt jacht op elektriciens hennepkwekerijen
Mick van Wely
UTRECHT -
Elektriciens die denken een flinke duit te verdienen door wat 'onschuldige' klusjes te doen voor een wietteler, kunnen bedrogen uitkomen. Een bijdrage wordt keihard afgestraft met 81.000 euro boete of maximaal drie jaar cel.
Met die boodschap staan mensen van politie en justitie deze week op de Elektrotechniek-beurs in de Jaarbeurs in Utrecht. Sinds begin maart is het treffen van voorbereidingshandelingen voor de hennepteelt strafbaar. Dat betekent niet alleen een verbod op de verkoop van benodigdheden voor de wietteelt. „Iemand die de hennepteelt op welke manier dan ook faciliteert, is de klos. We willen dat hier nu aan elektriciens duidelijk maken. Het begint bij een klusje, maar voor je het weet, word je een criminele organisatie ingezogen", zegt Elsbeth Kleibeuker van het Landelijk Parket van justitie, naast een grote container waarin een wietkwekerij is gebouwd.

Herkennen
Elektriciens worden geacht signalen van wietteelt te herkennen. „Als de stroom moet worden afgetapt of er dient een enorm netwerk te worden aangelegd op een zolder die niet wordt bewoond, dan weet je dat er iets niet klopt. Doe je het toch, ga je voor de bijl."
Patrick en Wiebe uit Tolbert nemen een kijkje in de container. De leerlingen elektrotechniek in Drachten zijn er zeker van: ze zullen hun kennis straks niet door kwekers laten misbruiken. „Ik wil er niets mee te maken hebben. Er zijn wel mensen in mijn omgeving die klussen doen. Het verdient goed, dat weet ik wel", zegt de 17-jarige Patrick.
Jaarlijks wordt voor ongeveer een miljard kilowattuur aan energie gestolen. Dat is net zoveel als het stroomverbruik van alle huishoudens in Den Haag in één jaar. Regelmatig pakt de politie 'foute' elektriciens op die willens en wetens voor criminelen wiethokken inrichten.

VAKBLAD INSTALLATIE JOURNAAL – BRON: INSTALLATIE.NL

OM waarschuwt installateurs voor hennepteelt
28 september 2015

Nagebouwde wietplantage op de vakbeurs Elektrotechniek

Het Openbaar Ministerie waarschuwt elektriciens en installateurs tijdens de Elektrotechniek-vakbeurs in Utrecht om niet mee te werken aan de aanleg van hennepplantages. De nagebouwde plantage is een van de meest opvallende stands op de vakbeurs Elektrotechniek, die deze week gehouden wordt.

Boete of gevangenis
Aanleiding is de nieuwe Opiumwet die sinds 1 maart geldt. In die wet worden handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van de illegale hennepteelt strafbaar gesteld. Een elektricien die stroom aanlegt en daarbij weet of vermoedt dat die wordt gebruikt voor de georganiseerde wietteelt, is dan medeplichtig aan het misdrijf. Dit kan resulteren in een geldboete tot 81.000,- euro of zelfs een gevangenisstraf van maximaal 3 jaar.

Hennep ruiken
Tijdens de beurs, die duurt van 29 september tot en met 2 oktober, staan medewerkers van de politie en het Openbaar Ministerie klaar om vragen te beantwoorden. Ook is er een hennepcontainer, waar bezoekers kunnen zien en ruiken hoe een wietkwekerij eruit ziet. Installateurs die vermoeden dat ze benaderd worden voor een dubieuze klus, kunnen dit melden bij de politie of Meld Misdaad Anoniem. De stand is een initiatief van het Openbaar Ministerie, de politie, Meld Misdaad Anoniem (MMA) en het platform energiediefstal (PED) van Netbeheer Nederland.

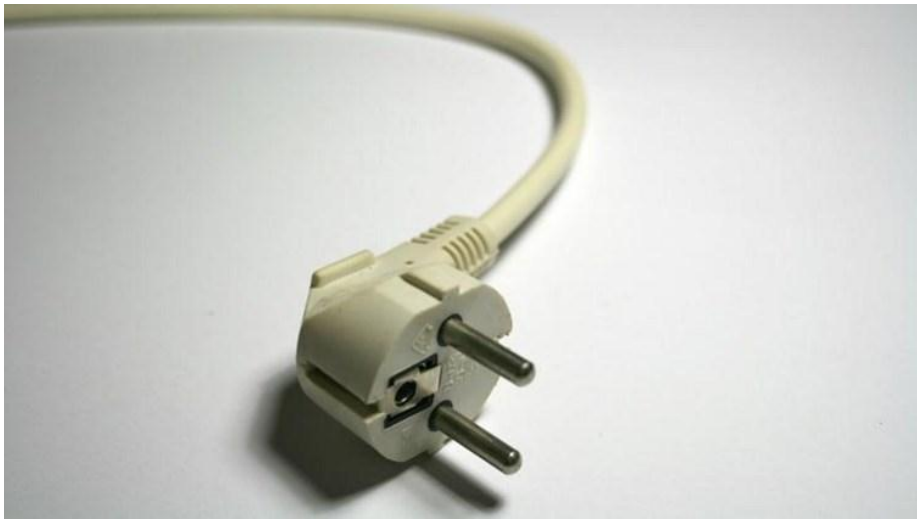
Illegaal stroom afgetapt in Hoeven (foto: archief).

Elektricien uit Hoeven klust bij in hennepwereld, politie pakt hem op
HOEVEN - In zijn huis in Hoeven is dinsdagmorgen een bijklussende elektricien aangehouden. De 39-jarige man zou stroommeters hebben gemanipuleerd om illegaal stroom te kunnen aftappen, zo meldt de politie. Dit zou zijn gebeurd in verscheidene panden in Brabant. Hennepkwekers konden zo makkelijk en vooral gratis aan stroom komen.

De politie was de man op het spoor gekomen nadat het team Ondermijning van de politie Zeeland-West-Brabant informatie had gekregen over diens handel en wandel. Zijn praktijken hebben energieleveranciers handenvol geld gekost en ze zijn bovendien levensgevaarlijk, zo meldt de politie ook. Het is niet bekend hoeveel meters er zijn 'bewerkt'.

Ook arrestatie in Landgraaf
Tegelijk met de inwoner van Hoeven werd in zijn huis in het Zuid-Limburgse Landgraaf een man van 62 opgepakt. Ook hij werkt als elektricien in de energiebranche en klust volgens de politie bij in de hennepwereld. Voor zover bekend is er geen relatie tussen de twee mannen en gaat het vooralsnog om twee op zichzelf staande onderzoeken. Er is wel, zo laat de politie weten, overleg geweest om beiden tegelijk te arresteren.
Publicatie: dinsdag 1 december 2015 - 10:13
Auteur: Hans Janssen

Honderden arrestaties bij aanpak drugscriminelen Zuid-Nederland
VR 4 DECEMBER, 10:06
BINNENLAND

ANP

De harde aanpak van drugscriminelen in Noord-Brabant, Limburg en Zeeland heeft geleid tot honderden arrestaties. Volgens het Openbaar Ministerie zijn sinds oktober vorig jaar, toen justitie en politie besloten om harder op te treden tegen de drugscriminelen, al meer dan 300 mensen opgepakt. Ook zijn er veel wapens in beslag genomen.

De zuidelijke provincies hebben al jaren te maken met groeiende drugsoverlast. Justitie en politie maakten daarom extra mensen vrij om het probleem aan te pakken. Door bij hennepteelt en de productie van synthetische drugs sneller in te grijpen, is schaarste ontstaan. Volgens het OM zijn belangrijke drugsnetwerken verstoord en is er veel minder drugsafval in de natuur gedumpt.

Vooral mensen die hennepteelt mogelijk maakten, zijn harder aangepakt. Zo heeft de politie verscheidene elektriciens opgepakt die de technische installaties voor hennepkwekerijen bouwden en ook zijn growshops harder aangepakt.

Justitie heeft ook beslag gelegd op auto's van criminelen en bijna 3 miljoen euro contant geld gevonden bij huiszoekingen.

BN DeStem

Ruim 300 aanhoudingen in Zuid-Nederland in jaar van aanpak drugs

Geplaatst op 04 december 2015

ETTEN-LEUR - In een jaar tijd heeft de politie in de zuidelijke provincies ruim 300 aanhoudingen verricht die te maken hebben met drugscriminaliteit. Politie, Openbaar Ministerie en andere partijen hebben de aanpak van dat probleem sinds oktober 2014 geïntensiveerd,

Buiten de aanhoudingen waren er in het eerste jaar ook 417 interventies en werden er 45 criminele samenwerkingsverbanden opgerold. Dat meldt de politie. Ook werden er in vergelijking met het jaar ervoor meer plaatsen gevonden waar drugs gemaakt werden. De politie zegt dat uit signalen uit het criminele circuit blijkt dat de aanpak van de georganiseerde hennepteelt en de productie van synthetische drugs effect heeft. Door in te grijpen aan het begin van het productieproces van zowel hennep als synthetische drugs is er volgens de politie schaarste ontstaan. Criminele netwerken zouden hierdoor verstoord geraakt zijn en het aantal drugsgerelateerde dumpingen in de natuur is teruggelopen.

123 miljoen
In het jaar na het begin van de hardere aanpak van drugs zijn in Zuid-Nederland 121 henneplocaties doorzocht. Daarbij zijn 133.648 planten en 60.108 stekken geruimd. Als al die planten geoogst hadden kunnen worden had dat een bedrag van 123 miljoen euro op kunnen leveren. De aanpak van de hennepteelt richt zich ook op mensen die het mogelijk maken om kwekerijen op te zetten. Dat geldt voor mensen van growshops, elektriciens, inrichters en bouwers. Volgens de politie zij er signalen die wijzen op een verplaatsing van de hennepteelt vanuit het zuiden naar andere delen van Nederland.

Synthetische drugs
Ook de aanpak van de productie van synthetische drugs levert volgens de politie resultaten op. Er is 166 keer opgetreden tegen drugslaboratoria en opslagplaatsen van chemicaliën en zaken als ketels, kolven, cilinders en tabletteermachines. Als gevolg daarvan zou er inmiddels een lichte verschuiving van de productie van synthetische drugs in de richting van de grensstreek in België en Duitsland zijn. In het eerste jaar van de strengere aanpak zijn er 169 wapens in beslag genomen bij mensen die te maken hadden met drugscriminaliteit. Daaronder waren handvuurwapens, handgranaten en automatische wapens.

DAGBLAD VAN HET NOORDEN

'Dumpers drugsafval rukken op uit zuiden'
24 november 2015

Op de foto: In Limburg wordt gedumpt afval van een XTC-lab opgeruimd. Foto Archief DvhN

'Dumpers drugsafval rukken op uit zuiden'
Grondeigenaren en gemeenten krijgen geld voor het opruimen van drugsafval. Het Rijk stelt hiervoor een miljoen euro per jaar beschikbaar. Bij de productie van synthetische drugs wordt afval in natuurgebieden gedumpt. Door strengere controles in het zuiden van Nederland, begeven steeds meer criminelen die van hun troep af willen, zich naar het Noorden.
Reden voor de provincies om aan te dringen op een eerlijke verdeling van het miljoen. Een bijdrage is nodig omdat de pakkans laag is. Hierdoor kunnen de kosten van het opruimen zelden op de vervuiler worden verhaald.
Grondeigenaren komen in aanmerking voor een bijdrage als van de drugsdumping aangifte is gedaan bij de politie. Ze krijgen maximaal 50 procent van de gemaakte kosten vergoed.

Steeds meer drugsafval in jachtgebied
VR 16 OKTOBER, 09:55
BINNENLAND ANP

Jagers komen steeds vaker sporen van drugshandel tegen in het buitengebied. "Je kunt ervan uitgaan dat er dagelijks drugsafval wordt gevonden", zegt regiomanager Kees van Hulst van de jagersverenigingen in Brabant en Zeeland.
Volgens Van Hulst zijn de aangescherpte regels in steden de grootste oorzaak hiervan. Zo sloten een aantal jaren geleden nog de coffeeshops in Roosendaal en Bergen op Zoom. "Je ziet dat de handel zich dan verplaatst naar het buitengebied omdat daar nauwelijks toezicht is".
De gemeente Woensdrecht bevestigt dat er geregeld drugsafval wordt gevonden.

MAINO REMMERS / NOS
Van Hulst zegt dat vaak laat en beperkt op meldingen van drugsafval wordt gereageerd". Hij denkt dat er een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) moet komen, die het ontbrekende toezicht op zich neemt.
Volgens de gemeente Woensdrecht wordt al door boa's op drugsafval gecontroleerd. "Door hun inzet kunnen we de pakkans vergroten", zegt een woordvoerder. "We proberen we samen met de politie de bron aan te pakken. Vaak is dat een xtc-laboratorium. Daarbij werken we ook samen met de gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom."

Kostenpost
De politie-eenheid Zeeland-West-Brabant zegt vooral in actie te komen als er een "opsporingsbelang" is. "Als het om bijvoorbeeld hennepafval is dit een kwestie van de gemeente", zegt Willem-Jan Uijtenhage van de politie-eenheid.
Gedumpt drugsafval leidt volgens de gemeente Woensdrecht vaak tot een stevige kostenpost voor de eigenaar van het terrein, omdat de grond gereinigd moet worden. Dat kan de gemeente zijn, maar meestal zijn dat particulieren.

BN DeStem

'Drugsafval' in gemeentehuis Rijen: bestuurders en ambtenaren krijgen uitleg over dumpingen
Geplaatst op 3 december 2015

RIJEN - Op het gemeentehuis in Rijen werd donderdagavond een dumpplek van drugsafval ingericht. Om bestuurders en ambtenaren van de drie gemeenten Gilze en Rijen, Alphen-Chaam en Baarle-Nassau te laten zien hoe het werkt en wat het dumpen van synthetische drugs niet teweegbrengt.

Ze kregen in bijzijn van de drie burgemeesters uitleg van politie. Nog nooit werden zoveel drugslabs ontmanteld als nu het geval is, er zijn laboratoria in woonwijken en dumpingen van drugsafval nemen toe. Zoals een drugslaboratorium werd ontdekt aan de Parallelweg in Rijen, vaten in Baarle-Nassau, de vondst van 15.000 liter grondstoffen aan de Dorpenbaan in Rijen, of de bestelbus vol drugsgrondstoffen die in september in Alphen door de politie werd klemgereden.

De drie gemeenten trekken samen op in deze voorlichtingsavond, vanaf 1 januari 2016 gaan ze ambtelijk fuseren en dus ook samenwerken in het drugsdossier. "Het nieuws vandaag dat Den Haag 3 miljoen euro beschikbaar stelt voor het opruimen van drugsafval versterkt onze gezamenlijke strijd, maar is niet genoeg om de strijd te winnen", reageert burgemeester Jan Boelhouwer van Gilze en Rijen.

Foto: AS Media

De Telegraaf

do 03 dec 2015, 05:30
'Crimineel laat drugsafval rechtstreeks in riool lopen'
Joris van Duin
TILBURG -
Dat het aantal meldingen van drugsafvaldumpingen in Nederland voor het eerst in jaren spectaculair is afgenomen, wil niet zeggen dat er daadwerkelijk minder chemische restproducten worden geloosd. Dat zegt Marchel Zomer van de Landelijke Faciliteit Ontmantelen (LFO).
Daar waar de LFO vorig jaar 200 dumpingen registreerde, ligt dat aantal in 2015 tot nu toe op 122. Dat blijkt uit cijfers die vandaag in Eindhoven op een symposium over drugsafval worden gepresenteerd. Met name in Noord-Brabant is er een grote daling te zien.
Een eenduidige verklaring voor de afname heeft de LFO niet, stelt Zomer. Volgens hem worden dumpingen soms simpelweg niet gemeld. "Het lijkt wel alsof er een moeheid rondom dit thema is ontstaan", zegt de specialist.

BN DeStem

Burgemeester Breda: 'Bestrijd misdaad met crimineel geld'
Geplaatst op 11 september 2015

Burgemeester Paul Depla van Breda.

BREDA/ROOSENDAAL/DEN HAAG - Het kabinet trekt 3 miljoen euro extra uit voor de bestrijding van zware misdaad in onder meer Brabant. Ook Limburg en Zeeland krijgen extra geld. Dit wordt op Prinsjesdag bekendgemaakt, melden bronnen in Den Haag
Hoe die 3 miljoen in Zuid-Nederland besteed wordt, zal later worden besloten. Het zuiden van Nederland kampt met zware criminaliteit en illegale hennepteelt. Minister Ard van der Steur van Veiligheid en Justitie noemde dit voor de zomer in de Tweede Kamer 'een absoluut hardnekkig probleem'. Er worden al 125 agenten extra ingezet om de criminaliteit tegen te gaan.

Breda
Het kabinet moet Brabantse gemeenten toestaan dat ze geld dat wordt afgepakt van (drugs)criminelen meteen mogen gebruiken voor de bestrijding van de zware misdaad in hun regio. Zo kan de strijd tegen de enorme georganiseerde en ondermijnende criminaliteit in het Zuiden worden gewonnen.
Dat zegt burgemeester Paul Depla van Breda in een reactie op de uitgelekte plannen uit de Miljoenennota om de drie zuidelijke provincies 3 miljoen euro extra te geven voor de aanpak van de zware criminaliteit.
„Begrijp me goed, elke euro die we krijgen is er één. Maar daar zijn we er niet mee. Nu vloeit het geld dat via de Plukzewetgeving van criminelen wordt ontnomen, naar de algemene middelen. Ik hoop dat het kabinet op Prinsjesdag instemt met ons plan. We moeten de criminelen raken waar het het meest pijn doet: in hun portemonnee en als het kan met hun eigen geld", oordeelt Depla.

Gilze en Rijen
Burgemeester Jan Boelhouwer van Gilze en Rijen, die een harde aanpak voorstaat van drugscriminaliteit en zijn collega Jan Hamming van Heusden zijn het eens met Depla. „Als de bijdrage uit Den Haag te combineren is met het laten terugvloeien van afgepakt drugsgeld naar de Taskforce, kan het wel wat worden."

Roosendaal
Burgemeester Jacques Niederer van Roosendaal zegt pas een inhoudelijk oordeel te willen geven over de 3 miljoen extra als de Miljoenennota is gepresenteerd. „Maar", zegt zijn woordvoerder, „in het algemeen is iedere extra euro voor de bestrijding van zware criminaliteit welkom."

Niet de druppel
Burgemeesters in Oost-Brabant reageren teleurgesteld op het nieuws over de 3 miljoen euro extra. Burgemeester van Valkenswaard Anton Edervoon toonde zich niet onder de indruk van het bedrag. "Lijkt niet eens een druppel op een gloeiende plaat". En ook de burgemeester van Nuenen, Maarten Houben, deed een sarcastische duit in het zakje. "Aardig gebaar van de minister", twitterde hij. "Is drie kwartjes per inwoner. Dankuwel. Dat zet zoden aan de dijk."
Zijn ambtgenoot in Heusden Jan Hamming vindt het juist wel een goede zaak dat het kabinet extra geld uittrekt. "Nu ook nog pluk ze-geld van boeven inzetten voor bestrijding ervan", voegde hij eraan toe. 'Pluk ze-geld' is afgepakt vermogen van criminelen.

rtl nieuws

09 september 2015 15:31
Extra geld tegen zware criminaliteit in Brabant, Limburg en Zeeland

Een drugslab (archieffoto) © ANP

Minister Van der Steur (Veiligheid en Justitie) maakt extra geld vrij voor de bestrijding van zware criminaliteit in het zuiden van Nederland. Op Prinsjesdag wordt bekend dat er 3 miljoen euro beschikbaar komt voor Noord-Brabant, Limburg en Zeeland.
Dat staat in documenten die RTL Nieuws heeft ingezien. De provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland kampen met veel zware criminaliteit: handel en productie van hard -en softdrugs, wapenhandel, motorbendes en liquidaties. Een speciale taskforce van politie en het Openbaar Ministerie in Zeeland en Brabant moet de zware criminaliteit bestrijden.
'Hardnekkig probleem'
Minister Van der Steur sprak in juni van een 'absoluut hardnekkig probleem'. De minister zei na zijn aantreden dat hij graag in gesprek ging met de regio om te horen wat nodig is om de zware criminaliteit aan te pakken.
Al eerder kwam vanuit de Tweede Kamer, provincies en gemeenten de roep om extra geld. Waar het extra geld van Prinsjesdag precies aan wordt uitgegeven, moet nog worden bepaald. Zo kan het gaan om extra mankracht en intensivering van onderzoeken. Meestal zwijgt Justitie over de exacte besteding, om zo min mogelijk informatie te geven. Via de Nationale Politie wordt op dit moment al extra politie in Zuid-Nederland ingezet, in totaal gaat om ongeveer 125 mensen.

de Volkskrant

Een hennepkwekerij in Zaltbommel wordt ontmanteld © ANP

'Te weinig resultaat aanpak drugshandel Brabant'
Burgemeester Noordanus van Tilburg vindt dat er veel te weinig vaart gemaakt wordt in de aanpak van georganiseerde criminaliteit in Brabant. Dat meldt Omroep Brabant op basis van geheime notulen van een topoverleg tussen verschillende instanties in december van vorig jaar.

Door: Thomas Hogeling 22 april 2015, 12:39
Het openbaar bestuur probeert al enige tijd tegenmacht te organiseren om de drugshandel een halt toe te roepen. De meest in het oog springende manifestatie daarvan is de zogenaamde Taskforce Brabant; een samenwerking tussen de vijf grote steden, dat inmiddels is uitgebreid naar de provincies Brabant en Zeeland.

Vorig jaar ontving de Taskforce nog 1,8 miljoen euro aan subsidie, maar volgens Noordanus wordt er binnen het samenwerkingsverband veel gepraat, maar te weinig resultaat geboekt: 'Er moet meer garen op de klos.'

De georganiseerde criminaliteit, met name drugshandel, is een kolossaal probleem, zo weet Volkskrantverslaggever Jan Tromp. Hij doet al enige weken verslag van het bedreigde bestuur in Brabant: 'De Taskforce probeert de drugsmaffia te frustreren door 'korte klappen' uit te delen. Er wordt geprobeerd criminaliteit minder aantrekkelijk te maken door de drugsmaffia te hinderen, te frustreren en op te jagen.'

Omdat de capaciteit altijd tekort schiet, moeten er keuzes worden gemaakt, weet Tromp: 'Er wordt gekozen voor invallen in XTC-labaratoria en hennepkwekerijen.' Die aanpak heeft de voorkeur van Noordanus, maar er is ook kritiek op de methode: 'Het is niet gericht op de grote jongens in de onderwereld, die blijven volgens velen buiten schot.'

Tijdens het overleg met onder meer de officier van Justitie Kim Tax en politiechef Peter Verschuur, zou Verschuur gezegd hebben dat hij het gevoel heeft dat hij 'het zicht kwijt is.' Omroep Brabant spreekt over een 'puinhoop door falende instanties.

'Puinhoop' is volgens Tromp een te zware term, maar dat de samenwerking moeizaam verloopt, lijkt aannemelijk: 'De gemeenten, provincie, politie, justitie en de belastingdienst zijn allemaal betrokken bij dit project. Die diensten kennen allemaal een eigen cultuur met een eigen bureaucratie. Dat maakt samenwerking lastig.'

De PVV in Brabant heeft een debat aangevraagd over de problemen rond de Taskforce.

1limburg

Politie ontdekt drugslab in woning Well

Redactie 1Limburg

Geplaatst op vrijdag 27 maart 2015 - 11:20

Foto: M. Bussers / SK-Media

In een woning aan de Bergweg in Well is donderdagavond een professioneel en actief drugslaboratorium ontdekt.

De politie kwam het drugslab op het spoor nadat er donderdagmiddag een bebloede man werd gevonden bij een tankstation in Well.

Gewonde man

In eerste instantie ging de politie ervan uit dat de man gewond was geraakt bij een schietincident, later dacht men aan een steekpartij. Inmiddels gaat de politie ervan uit dat het slachtoffer zichzelf verwond heeft. De man is donderdagavond in het ziekenhuis geopereerd aan zijn verwondingen. Zodra zijn gezondheid dat toelaat, zal de politie hem verhoren.

Onderzoek

De politie startte een onderzoek in de omgeving. Daarbij werd ook een politiehelikopter ingezet. In de omgeving werden vier mannen aangehouden. Het rechercheonderzoek leidde vervolgens tot de vondst van het drugslab in een woning aan de Bergweg. De politie onderzoekt welk verband de vondst van de gewonde man en het drugslaboratorium hebben.

Drugslab

Een speciale eenheid van de politie is vrijdag bezig met het ontmantelen van het grote drugslaboratorium. In het lab stonden chemicaliën en apparatuur waarmee synthetische drugs geproduceerd kunnen worden.